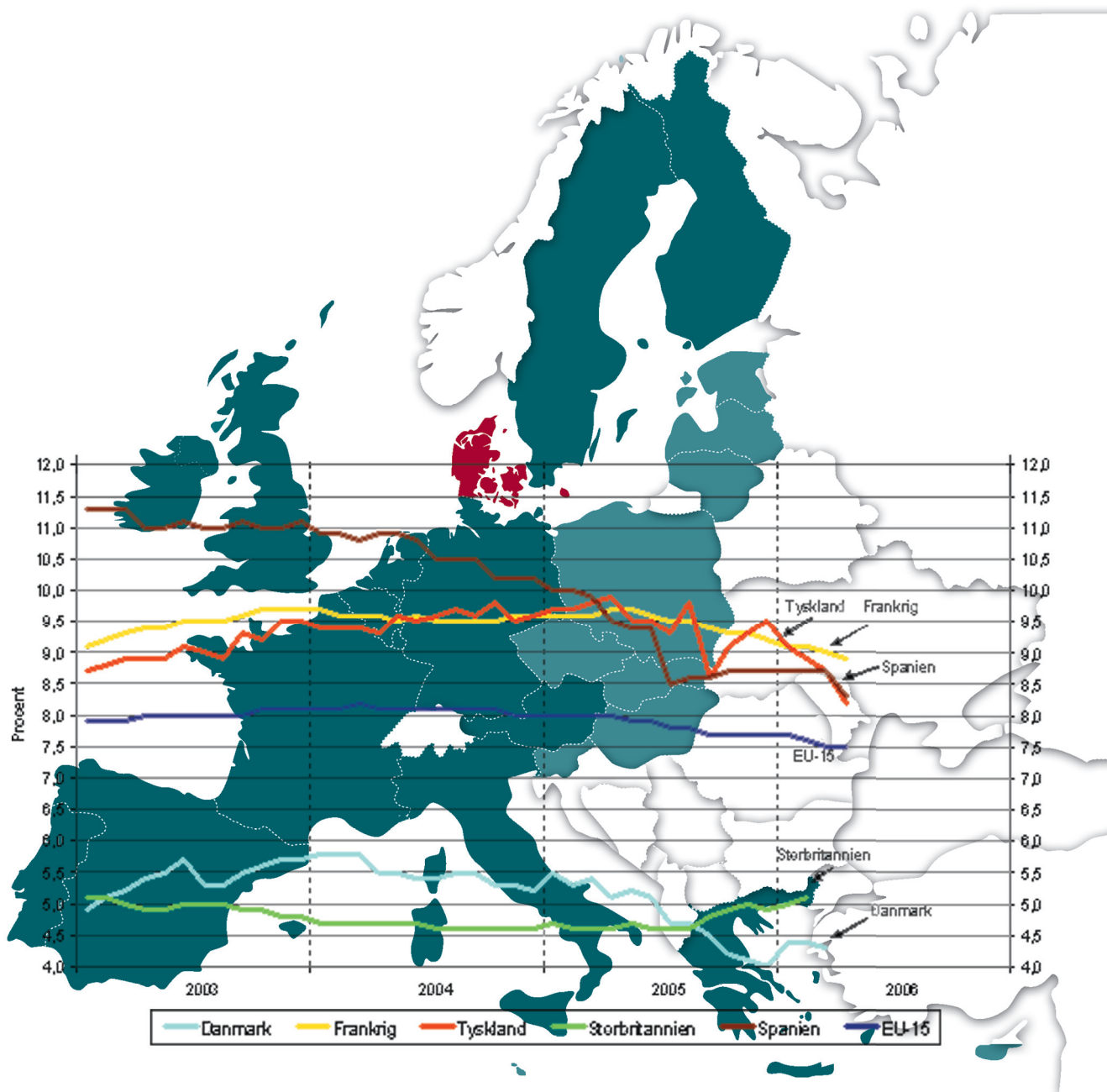

Nøgletal for økonomien i

- Danmark
- De 15 EU-medlemslande før udvidelsen
- De 10 nye EU-lande

Figuren viser udviklingen i arbejdsløsheden i de 15 "gamle" EU-lande. Det ses, at Danmark har den laveste arbejdsløshed.

juni 2006

Forord

Hermed udsendes den 6. halvårsrapport om de økonomiske nøgletal m.v. for Danmark, de 15 "gamle" EU-lande og de 10 nye lande.

Rapporten kaldes for en "Europa-økonomianalyse" og er primært udarbejdet til medlemmerne af Europaudvalget og de fagudvalg samt folketingsmedlemmer, der interesserer sig for eller arbejder med økonomi og økonomisk politik.

I rapporten gennemgås de vigtigste økonomiske udviklingstendenser indenfor EU på en let tilgængelig måde. Det er vigtigt, at vi som folketingspolitikere kan få et hurtigt overblik over den økonomiske udvikling både for Danmark og det øvrige EU.

Vi har valgt at lave vores egne beregninger, så man kan vise den økonomiske udvikling særskilt for de 15 "gamle" EU-lande og de 10 nye lande. Hovedsynspunktet er, at det har en selvstændig interesse, at følge med i hvordan den økonomiske udvikling former sig hos vores 10 nye medlemmer efter medlemskabet i maj 2004.

Der er stadig en markant forskel i den økonomiske udvikling mellem de 15 "gamle" og de 10 nye lande med hensyn til for eksempel økonomisk vækst, investeringerne, ledigheden og offentlige finanser.

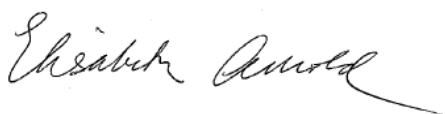
Og her viser vores analyser, at det stadig går mægtig godt med dansk økonomi, men knap så godt i EU-15. Det kniber med at få gang i væksten.

For de 10 nye medlemslande derimod er der klare lyspunkter med hensyn til økonomisk vækst, investeringer, eksportens udvikling og fald i ledigheden. Derimod kniber det gevaldigt i nogle af landene med at få styr på de offentlige finanser, der har for store underskud.

Hvis det besluttet, at Rumænien og Bulgarien skal optages i EU fra 1. januar 2007 vil den næste økonomianalyse også indeholde disse lande.

Rapporten er udarbejdet af Økonomigruppen i EU-Sekretariatet ved chefkonsulent Niels Hoffmeyer og stud. polit. Daria Krivonos.

Med venlig hilsen

Elisabeth Arnold
Formand for Europaudvalget

Indholdsfortegnelse

I. Dansk Økonomi.....	1
• Resumé.....	1
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	2
• Privatforbruget.....	3
• Investeringerne.....	5
• Offentlige finanser.....	6
• Eksport, import og betalingsbalance.....	7
• Ledigheden.....	8
• Priser og lønninger.....	9
• Rente- og aktiekurser.....	11
• Valutakruser.....	12
II. De 15 ”gamle” EU-lande.....	14
• Resumé.....	14
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	15
• Privatforbruget.....	17
• Investeringerne.....	18
• Offentlige finanser(budget).....	19
• Offentlige finanser (bruttogæld).....	20
• Ledigheden.....	21
• Priser og lønninger.....	22
• Rente- og aktiekurser.....	23
• Valutaudviklingen.....	24
III. De 10 nye EU-lande.....	25
• Resumé.....	25
• Bruttonationalproduktet (BNP).....	26
• Privatforbruget.....	27
• Investeringerne.....	28
• Offentlige finanser(budget).....	29
• Offentlige finanser (bruttogæld).....	30
• Betalingsbalancen.....	31
• Ledigheden.....	32
• Priserne.....	33
• Aktiekursudviklingen.....	34

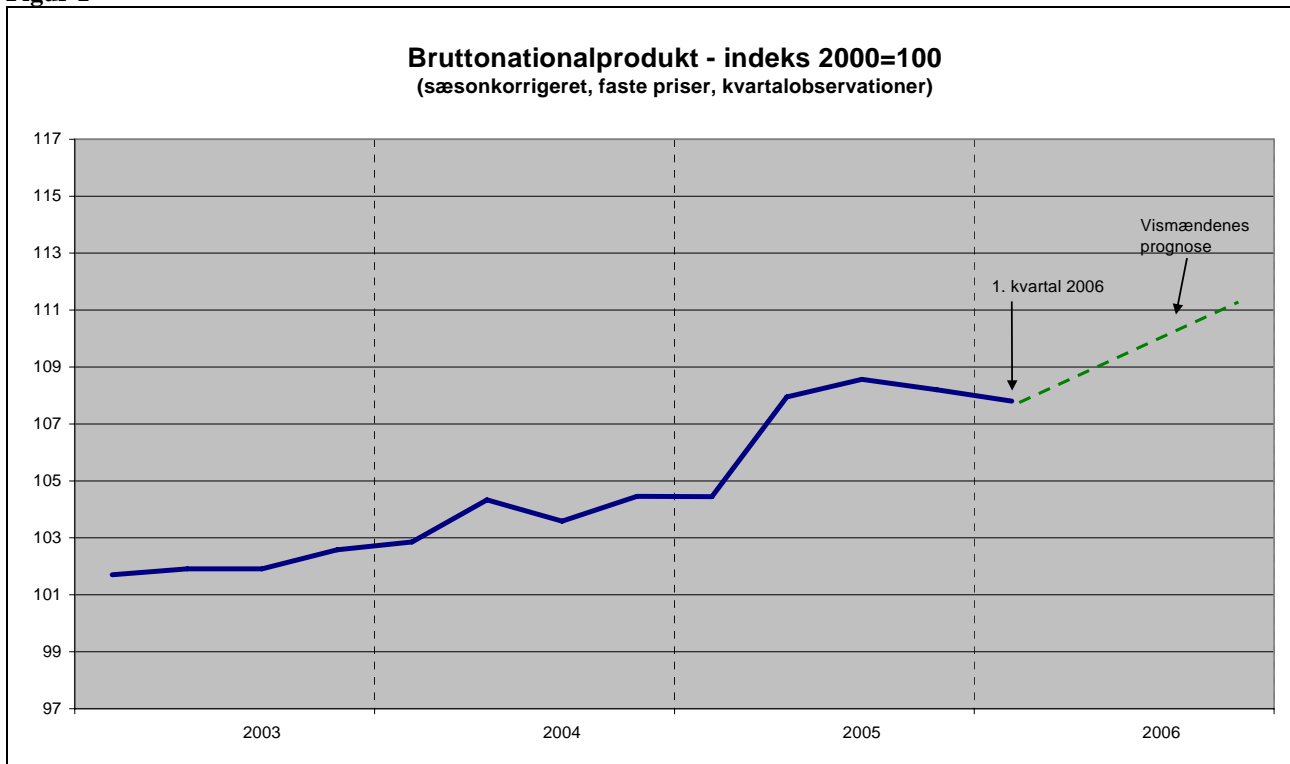
Redaktionen er afsluttet den 29 juni 2006

Dansk økonomi - Resumé

- Dansk økonomi fortsætter med at være i **fin form** med høj vækst, kraftigt stigende investeringer og stigende eksport. Hertil kommer rekordlav ledighed.
- Indtil videre er der **balance** i udviklingen i alle de vigtige nøgletal for økonomien, men muligheden for ”overophedning” begynder at melde sig.
- De **offentlige finanser** viser et relativt pænt og **stabilt overskud** på omkring 40 mia.kr. i hvert af årene 2006, 2007 og 2008. Den danske **statsgæld** er på vej til at blive **halveret** i 2008 i forhold til gældens størrelse i år 2000.
- De **private investeringer** stiger med rekordvækst, og det er et klart tegn på, at erhvervslivet ser lyst på fremtiden.
- **Ledigheden** er nede på et rekordlavt niveau med en ledighedsprocent på under 5 pct.. Man skal helt tilbage til 1970’erne for at finde tilsvarende lav ledighed.
- **Renten** er på vej op som et resultat af en forventet ”overophedning”, især på boligmarkedet.
- Alt i alt er Danmark for tiden det land i EU, der har **den bedste økonomi**. Den danske ledighedsprocent er nu den laveste i hele EU.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 1

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 1

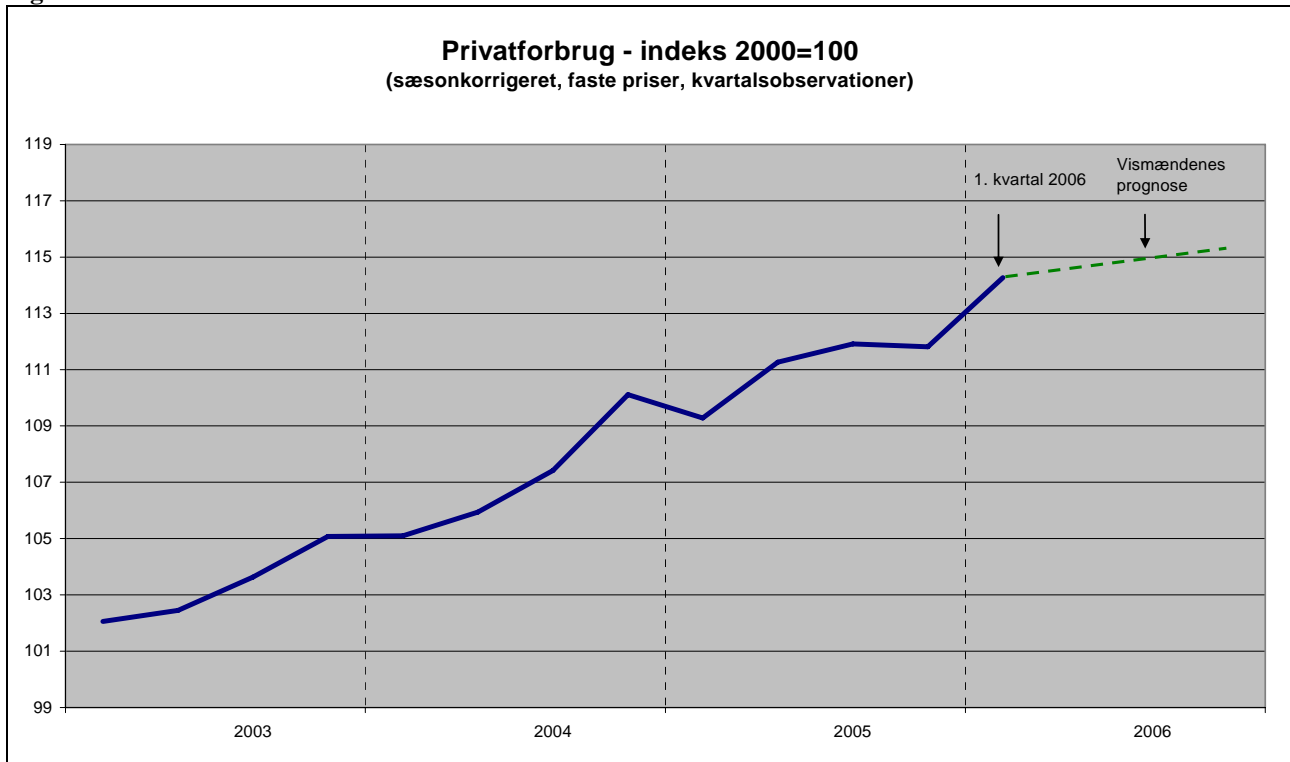
	Forsyningsbalance						Vismændenes prognose		
	2003		2004		2005		2006	2007	2008
	realvækst (%)	nominelt (mia. kr.)	realvækst (%)	nominelt (mia. kr.)	realvækst (%)	nominelt (mia. kr.)	realvækst	realvækst	realvækst
BNP	0,7	1.409	1,7	1.467	3,4	1.552	2,7	1,9	1,7
Privat forbrug	1,6	676	3,7	711	3,7	752	3,1	2,7	2,6
Offentligt forbrug	0,2	371	1,7	388	1,2	402	1,4	0,7	0,7
Faste bruttoinv.	2,0	276	4,3	293	8,9	322	8,7	5,2	4,2
Eksport	-1,1	634	2,6	663	8,7	755	6,1	3,5	3,2
Import	-1,7	549	6,4	591	11,1	682	9,1	5,3	4,7

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, **Forår 2006** – Juni 2006

Den økonomiske **vækst** i BNP både i 2005 og 2006 er noget nær rekordhøje. I 2005 var væksten på hele 3,4 pct., men forventes at falde noget i 2006 (til 2,7 pct). Det er meget positivt for dansk økonomi, at det især er **investeringerne** og **eksporten**, der trækker væksten op. Både investeringerne og eksporten viser nemlig meget store stigninger i 2005 og 2006. Importen stiger også kraftigt, som følge af det store efterspørgselspres.

Privatforbruget

Figur 2

Kilde: Danmarks Statistik

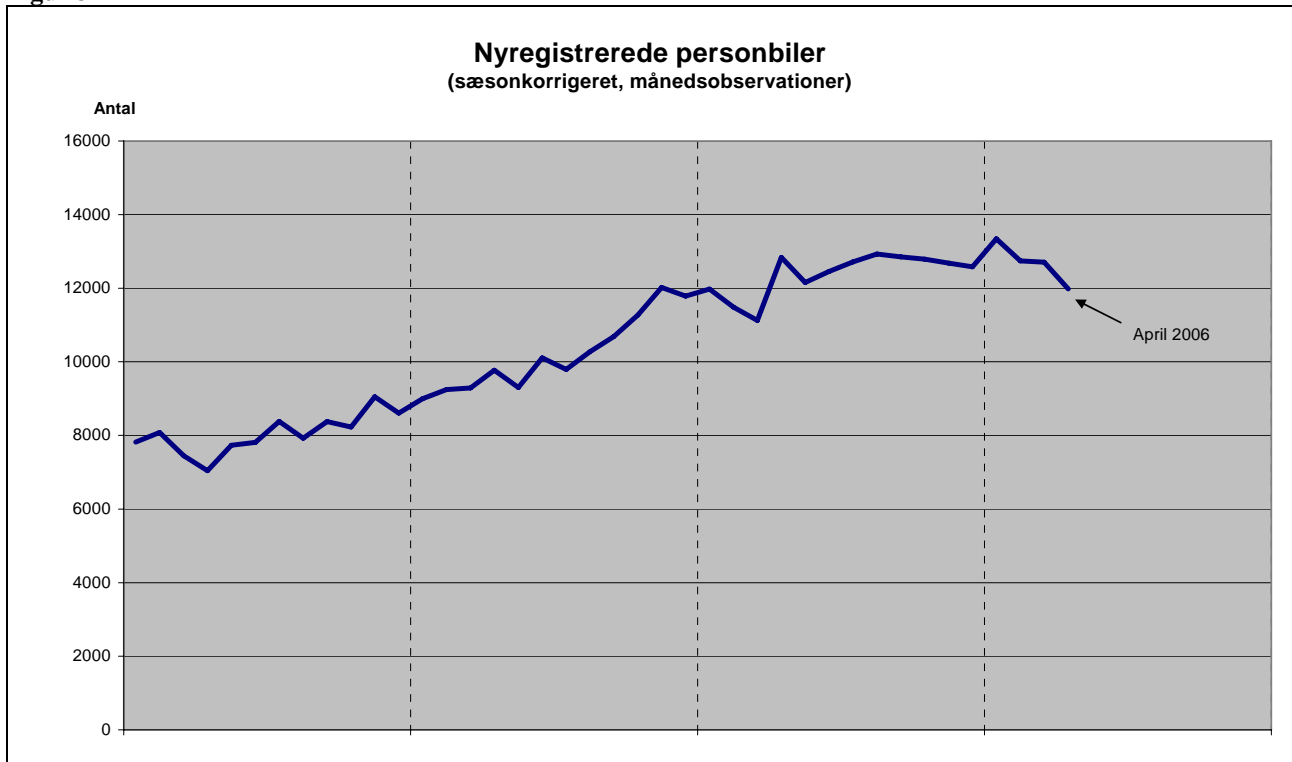
Det **private forbrug** har i de sidste 2½ år udgjort grundstammen i det økonomiske opsving i Danmark med vækstrater på 3-4 pct. i faste priser. I 2006 er det private forbrug på **786 mia.kr.** Det offentlige forbrug er til sammenligning på 415 mia.kr. i 2006. Der forventes en **svag nedgang** i væksten i 2007 og 2008 i det private forbrug. Det skønnes, at mellem 5-8 mia.kr. af privatforbruget er foranlediget af de store **kapitalgevinster** på fast ejendom.

Tekst til privatforbruget (figur 3 og 4)

Antallet af nyregistrerede biler er ved at sætte rekord i 2006. Der bliver brugt ca. **50 mia. kr.** på nye personbiler i 2006, og det giver staten en forventet indtægt på ca. 23 mia.kr.. Væksten i bilsalget er dog aftaget betydeligt, og Vismændene (og regeringen) forventer et stagnerende/faldende salg i 2007 og 2008.

Også **detailomsætningen** vil nå et rekordhøjt tal i 2006 på ca. 270 mia.kr., men også her forventes det, at stigningstakten falder noget i de kommende år.

Figur 3

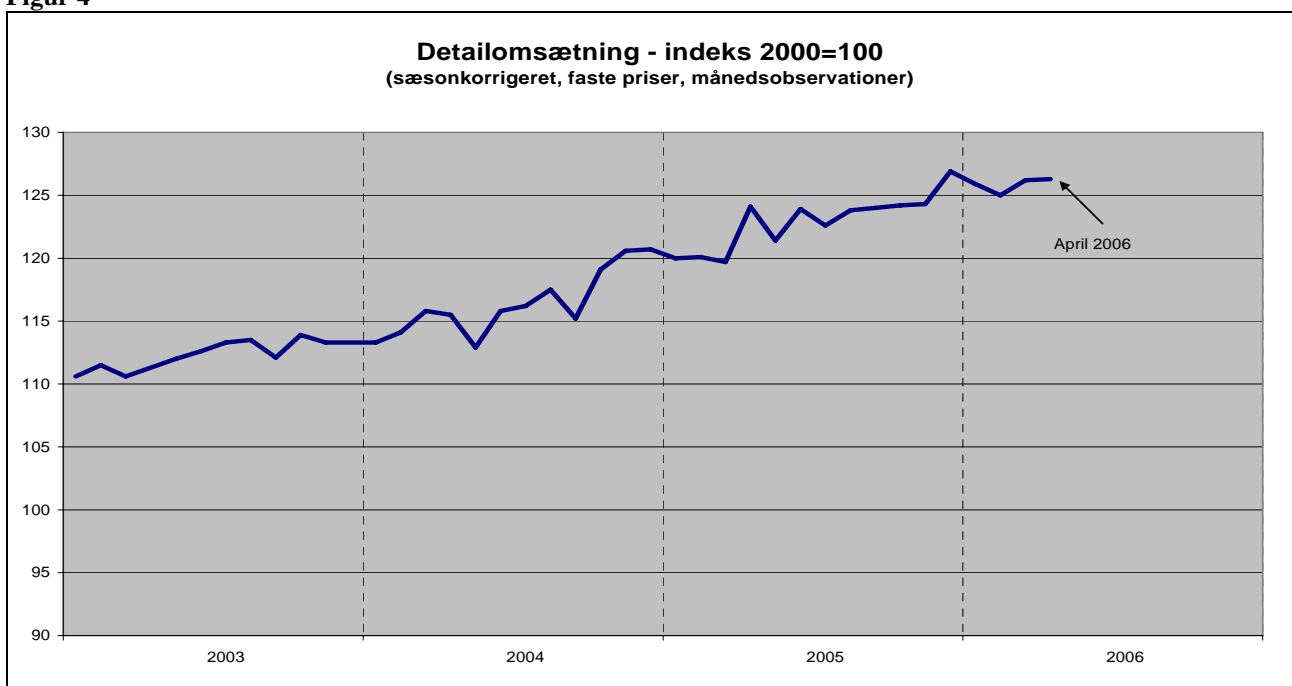
Kilde: Danmarks statistik

Tabel 2

Nyregistrerede personbiler	2003	2004	2005	jan. – apr. 2006
	96.501	122.544	148.575	50.774
				jan. – apr. 2005
				47.423

Kilde: Danmarks Statistik

Figur 4

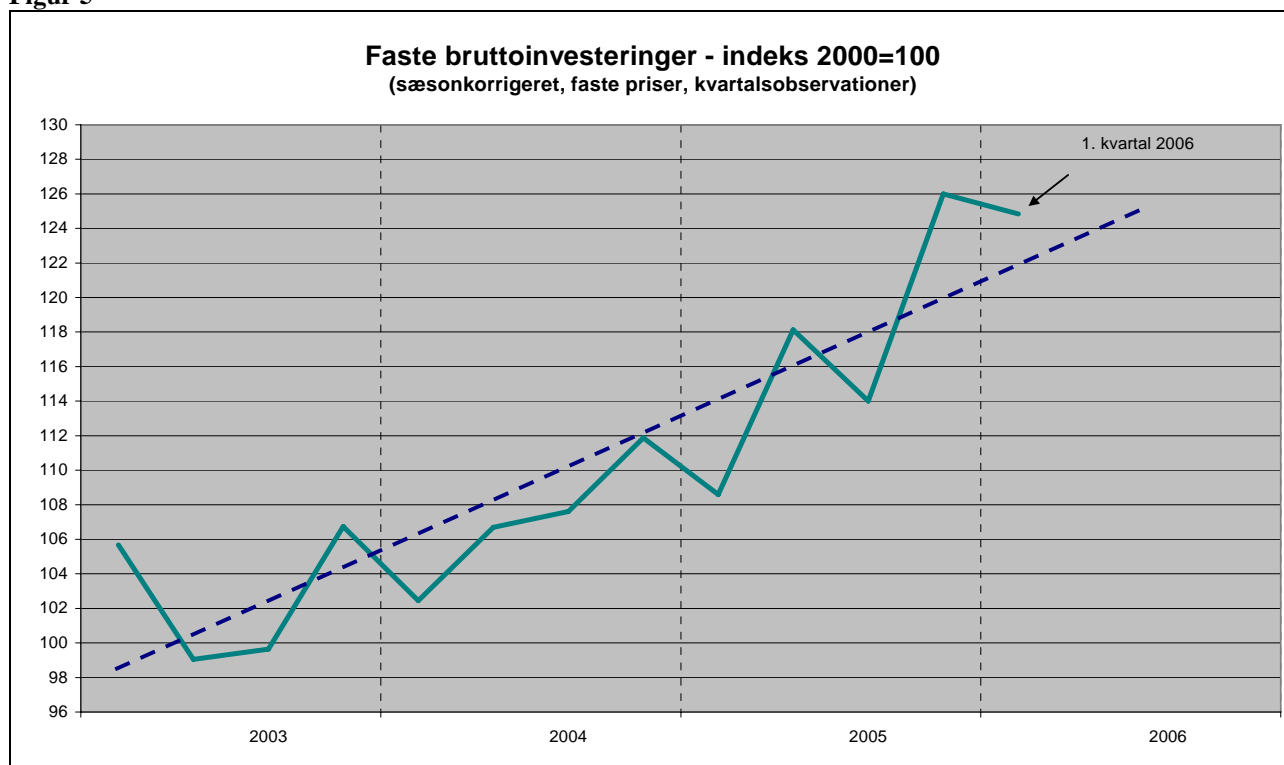

Kilde: Danmarks Statistik

← Se forklarende tekst

Investeringerne

Figur 5

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Den lineære fremstilling er en tendenslinie over udviklingen i de faste bruttoinvesteringer.

Tabel 3

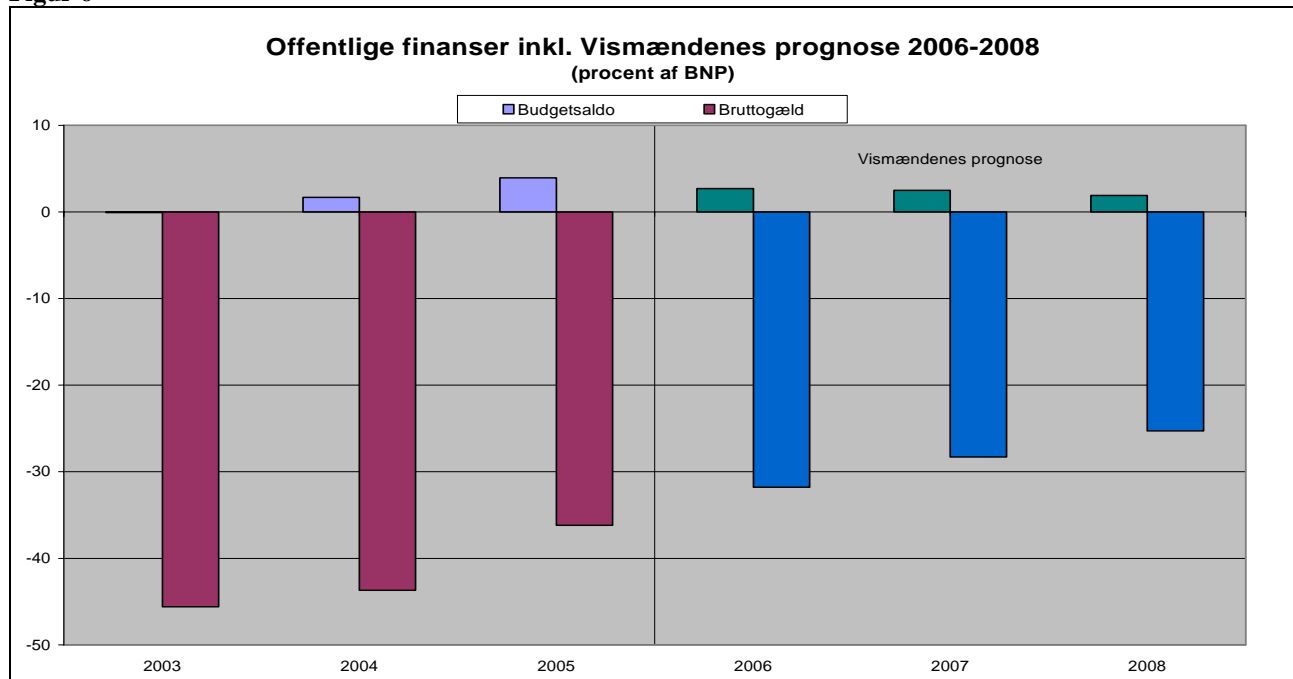
Faste bruttoinvesteringer (mia. kroner, årets priser)				Vismændenes prognose (realvækst)		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Offentlige investeringer	23	26	27	2,0	2,0	2,0
Private investeringer	253	267	295	9,4	9,4	5,5
Heraf boliginvesteringer	68	76	87	7,8	4,7	4,4
Totale faste bruttoinvesteringer	276	293	322	6,2	3,8	3,0

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Forår 2006 – Juni 2006

De **private investeringer** skyder i vejret som aldrig før med årlige vækstrater på 8-10 pct.. Så store stigninger skal man lang tid tilbage for at finde, og det er et klart tegn på, at erhvervene har tillid til, at opsvinget i økonomien har bidt sig fast. Også **boliginvesteringerne** ser ud til at stige meget i 2006, men med den store prisudvikling på boliger, er det heller ikke uventet.

Offentlige finanser

Figur 6

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Forår 2006 – Juni 2006

Tabel 4

Offentlig sektor (mia. kroner)	2003			2004			2005			Vismændenes prognose		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Offentligt forbrug	371	388	402	422	438	455						
Løbende overførsler	359	367	367	-	-	-						
Investeringsudgifter	28	33	33	-	-	-						
Drifts- og kapitaludgifter i alt	774	804	821	-	-	-						
Driftsindtægter	766	817	872	-	-	-						
Investeringsindtægter	7	12	10	-	-	-						
Drifts- og kapitalindtægter i alt	773	829	882	-	-	-						
Budgetoverskud*	-1	25	61	44	42	38						
Budgetoverskud (% af BNP)	-0,1	1,7	3,9	2,7	2,5	1,9						
Offentlig ØMU-gæld i DKK*	642	642	562	519	477	440						
Offentlig ØMU-gæld i % af BNP	45,6	43,7	36,2	31,8	28,3	25,3						

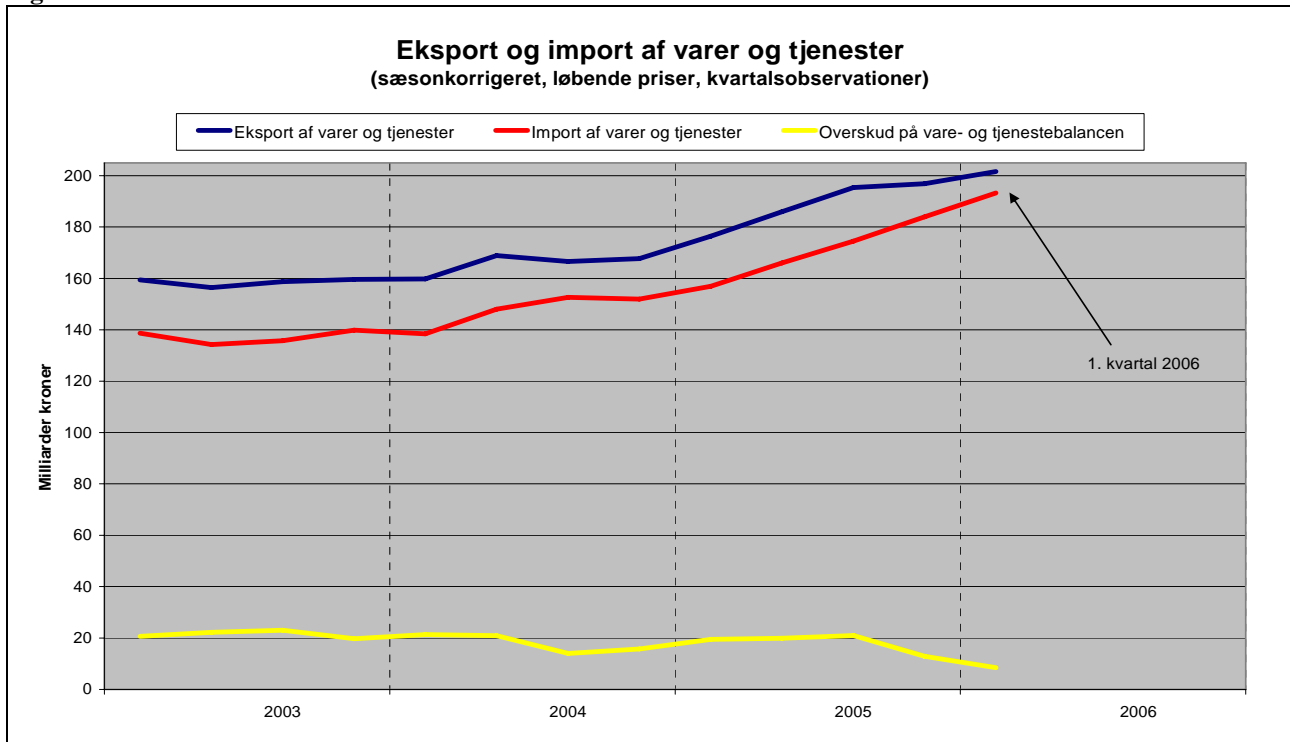
Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, Forår 2006 – Juni 2006

- Budgetoverskud og bruttogæld er **eksklusive** ATP

De **offentlige finanser** er i en sund tilstand med **pæne overskud**, der holder også ind i 2007 og 2008 ifølge Vismændenes prognose. Det betyder, at **statsgælden** reduceres med hastige skridt. I 2008 vil statsgælden (brutto) udgøre ca. 25 pct. af BNP. I år 2000 var statsgælden helt oppe på 50 pct. af BNP. Altså en **halvering** på otte år. **Nettorenteudgifterne** er igennem perioden faldet fra 30 mia.kr. om året til ca.10 mia.kr. om året.

Eksport, import og betalingsbalance

Figur 7

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 5

Udenrigshandel og løbende poster (mia. kroner)				Vismændenes prognose (realvækst)		
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Eksport af tjenester	210	215	254	3,6	2,9	2,7
Eksport af varer	424	448	501	7,4	3,8	3,3
Import af tjenester	174	184	222	4,0	3,1	2,8
Import af varer	374	407	459	11,7	6,3	5,4
Eksport af varer og tjenester	634	663	755	6,1	3,5	3,1
Import af varer og tjenester	549	591	682	9,2	5,3	4,6
Overskud på vare- og tjenestebalancen	86	72	73	54	46	39
Løbende overførsler	-24	-28	-25	-	-	-
Løn og formueindkomst m.v.	-16	-11	-4	-	-	-
Overskud på de løbende poster	46	33	44	24	14	5
Procent af BNP	3,2	2,3	2,9	1,5	0,8	0,3
Udlandsgæld i DKK*	170	124	-36	-61	-76	-81
Udlandsgæld i % af BNP*	12,1	8,5	-2,3	-3,7	-4,4	-4,6

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, forår 2006 – Juni 2006

- **Note:** Et minus betyder, at Danmark har et tilgodehavende i udlandet.

Den høje vækst i Danmark giver en voldsom forøgelse i **importen**. Selvom eksporten også vokser med pæne vækstrater, er der ifølge **Vismændene** udsigt til et stort fald i overskuddet på betalingsbalancen. Det tilføjes, at i **regeringens** prognose er der **ikke** udsigt til et fald i betalingsbalanceoverskuddet, blandt andet som følge af stigende renteindtægter fra udlandet.

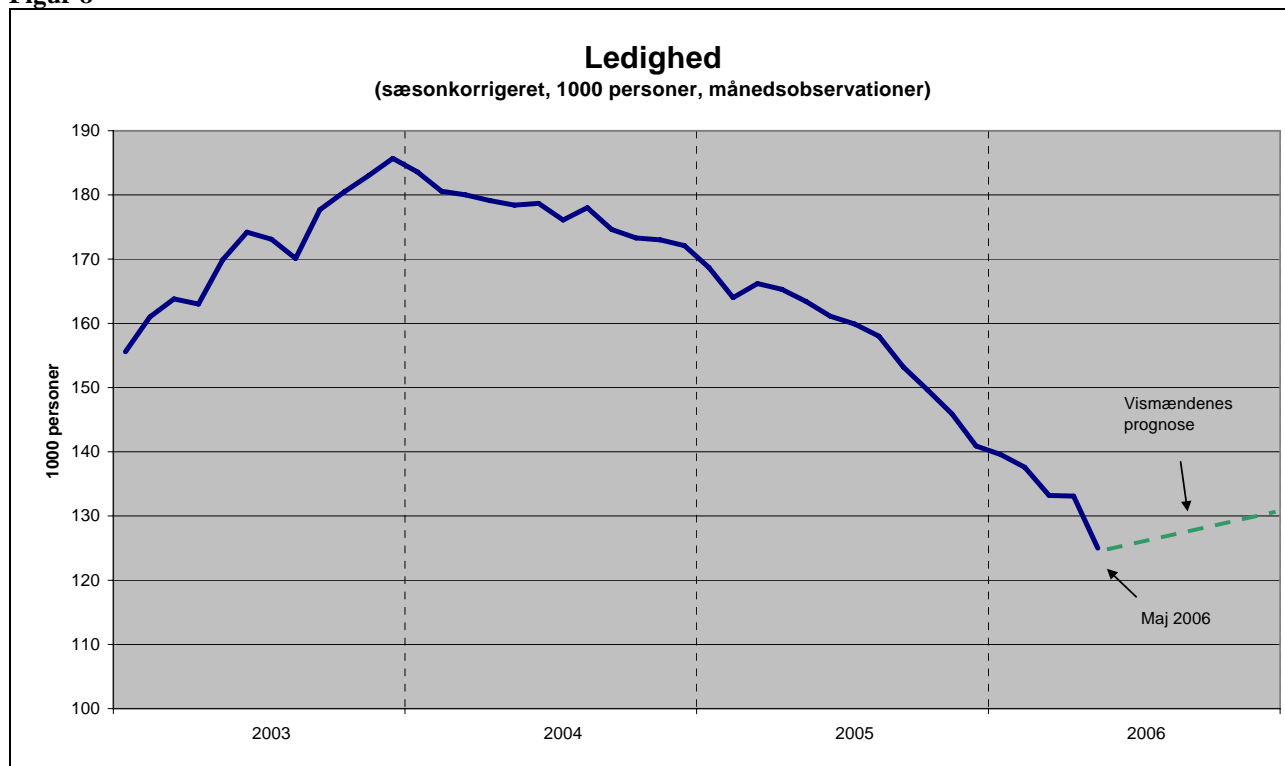
Tekst til ledigheden (figur 9 og 10)

Ledigheden er på vej ned mod rekordlave tal på omkring 130.000 ledige svarende til ca. 4½ pct. af arbejdsstyrken. Ifølge Vismændene vil ledigheden stabilisere sig på dette niveau i de næste par år. Man skal helt tilbage til 1970'erne for at finde en lavere ledighed.

Danmark har nu den laveste ledighed blandt samtlige EU-lande.

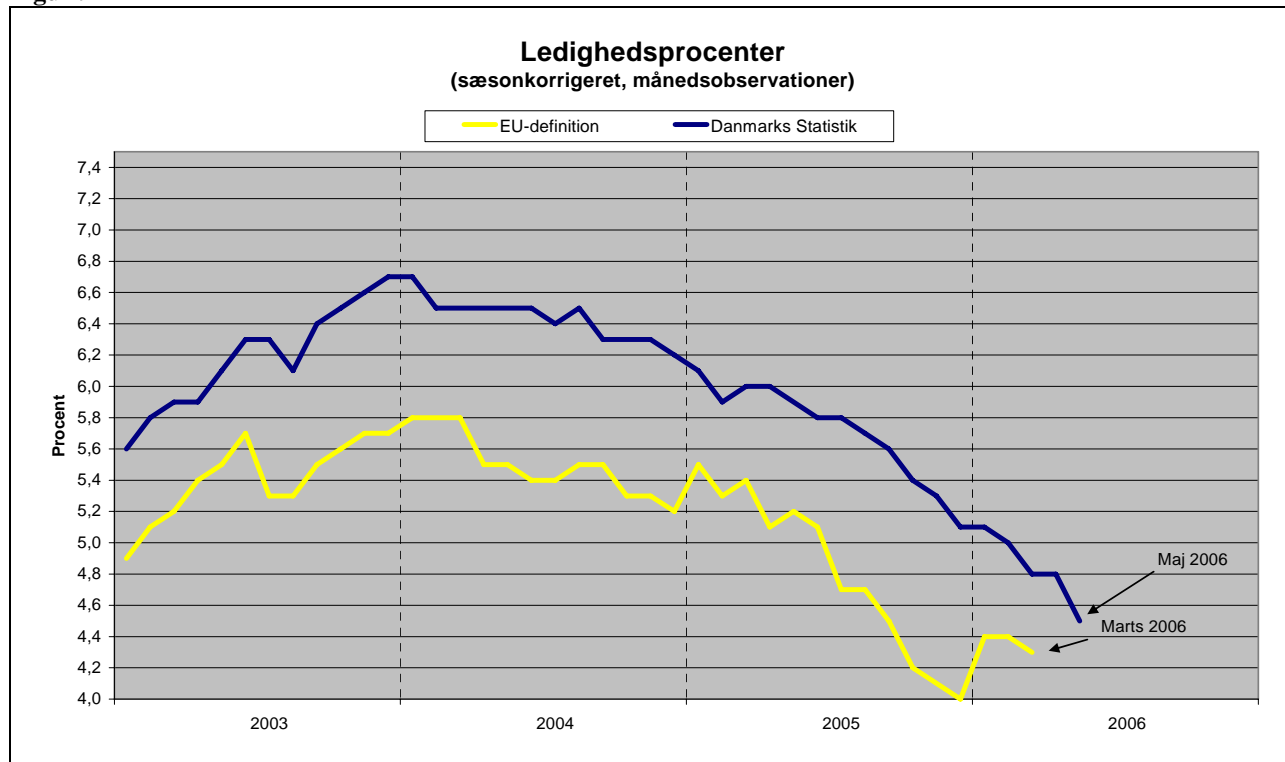
Ledigheden

Figur 8

Kilde: Danmarks Statistik, Det Økonomiske Råd – Dansk Økonomi, forår 2006 – Juni 2006

Figur 9

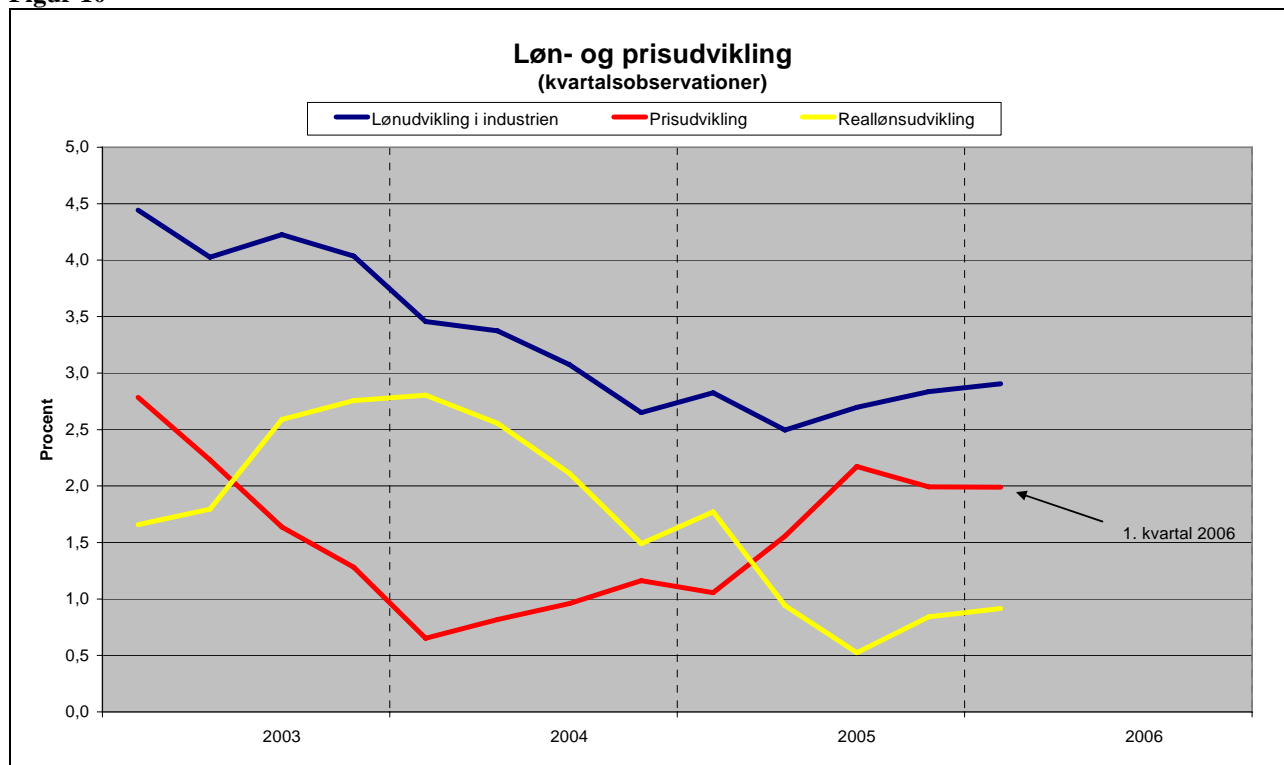
Kilde: Danmarks Statistik, Eurostat

Note: EU's harmoniserede ledighedsbegreb er defineret i Kommissionens forordning 1897/2000 og følger FN's internationale arbejdsorganisations (ILO) normer

← Se forklarende tekst

Priser og lønninger

Figur 10

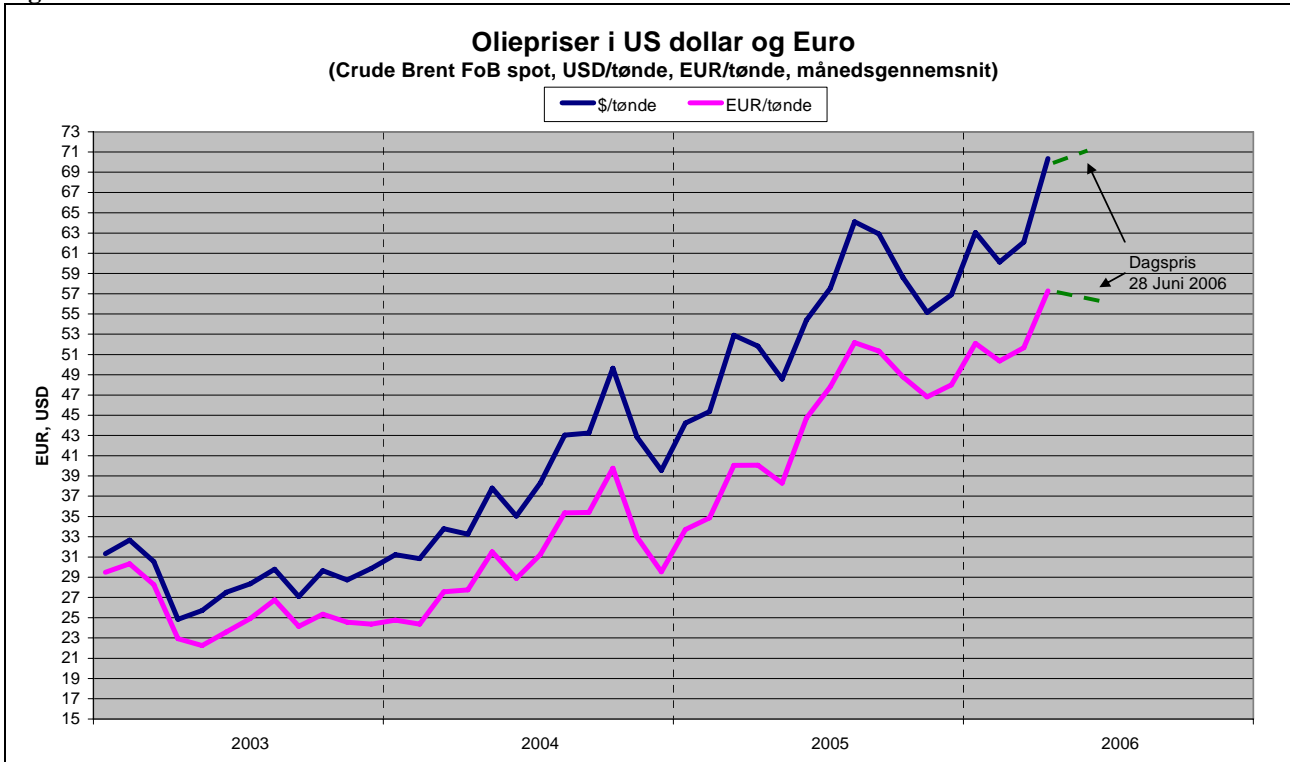
Kilde: Danmarks Statistik, Eurostat

Lønuvudviklingen i industrien er stadig meget **stabil** på ca. 3 pct. i årlig stigning. Vismændene regner dog med at lønstigningerne i 2006 og 2007 vil være på 3½ - 4½ pct.. Det er den høje vækst, der trækker lønningerne lidt op. **Prisudviklingen** er også meget **stabil** på ca. 2 pct. årligt, så der er en reallønsudvikling på ca. 1 pct. årligt.

Tekst til oliepriser (figur 12 og 13)

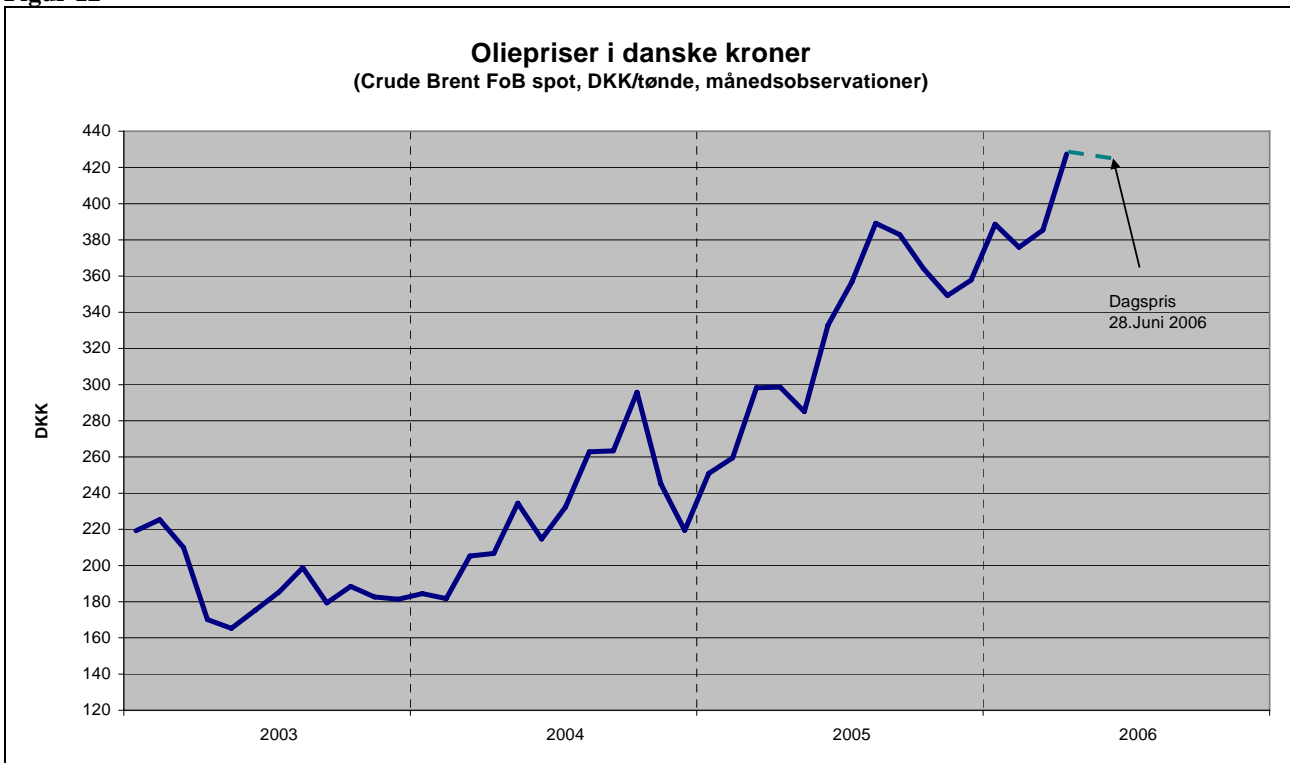
Olieprisen er efterhånden blevet drevet helt op på ca. 70 USD. pr. tønde, hvor den har ligget nogenlunde stabilt i den seneste tid. **Nominelt set, har oliepriserne aldrig været højere end nu.** Hermed er oliepriserne mere end fordoblet på tre år. Det mest interessante er dog, at selv om olieprisen er fordoblet på tre år, har det **ikke** i væsentlig grad hæmmet den økonomiske vækst i Danmark.

Figur 11

Kilde: International Energy Agency

Figur 12

Kilde: International Energy Agency

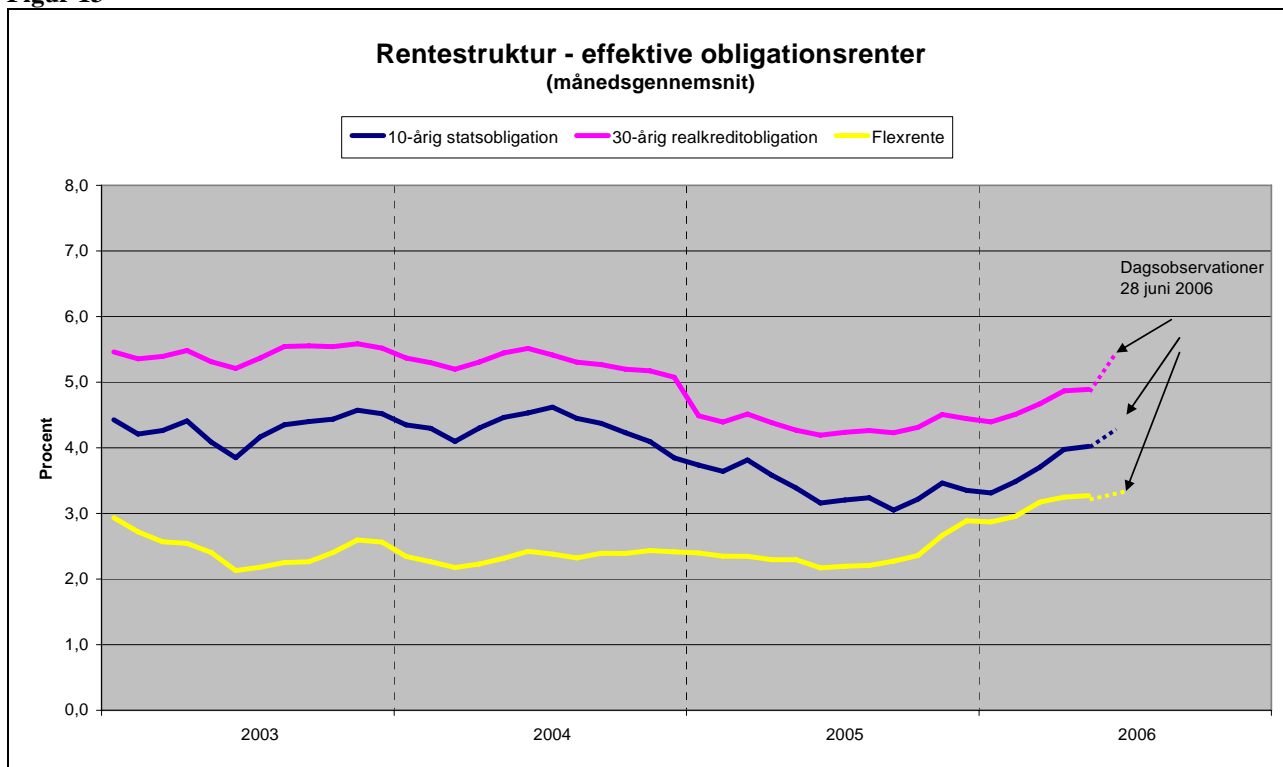
← Se forklarende tekst

Tekst til renteutvikling og aktiekurser (figur 14 og 15)

Renterne er stadig på vej op; langsomt men sikkert. I løbet af det sidste års tid er både den lange og den korte rente steget med lidt over 1 pct. Egentligt er der for nuværende ikke udsigt til de store inflationære stigninger i priserne og lønningerne, men af hensyn til en forventning om ”overophedning” af økonomien og den inflationære udvikling på **boligmarkedet**, skal rentestigningen ses i lyset af, at der sikres en ”blød landing”, især for boligpriserne.

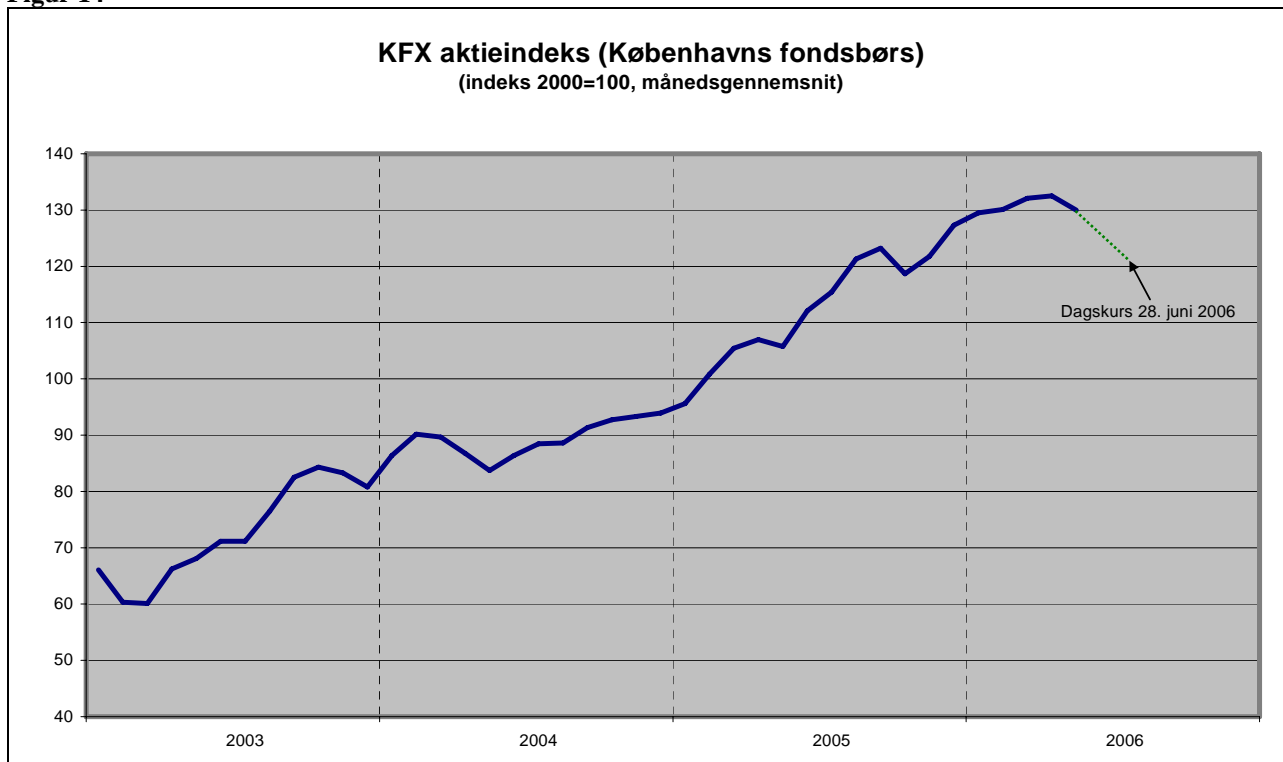
Rentestruktur og aktiekurser

Figur 13

Kilde: Danmarks Nationalbank, Realkreditrådet, Børsen

Figur 14

Kilde: Danmarks Nationalbank

← Se forklarende tekst

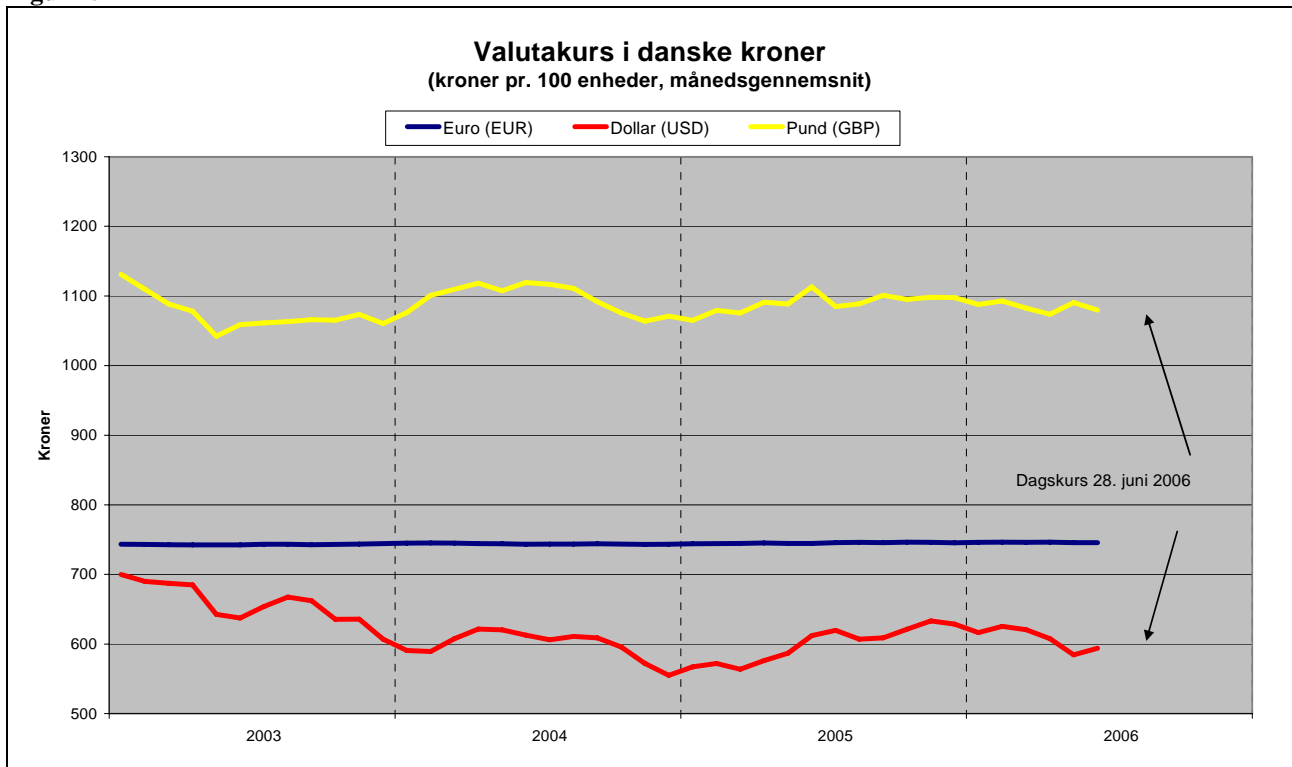
Tekst til valutakurser (figur 16 og 17)

Dollarkursen ligger meget **stabilt** på omkring 6 kr. pr. dollar, selvom der er **tendenser til en svækkelse** af dollarkursen overfor kronen og euroen. Britiske pund har meget stabilt ligget på omkring 11 kr. pr. pund indenfor de sidste tre år.

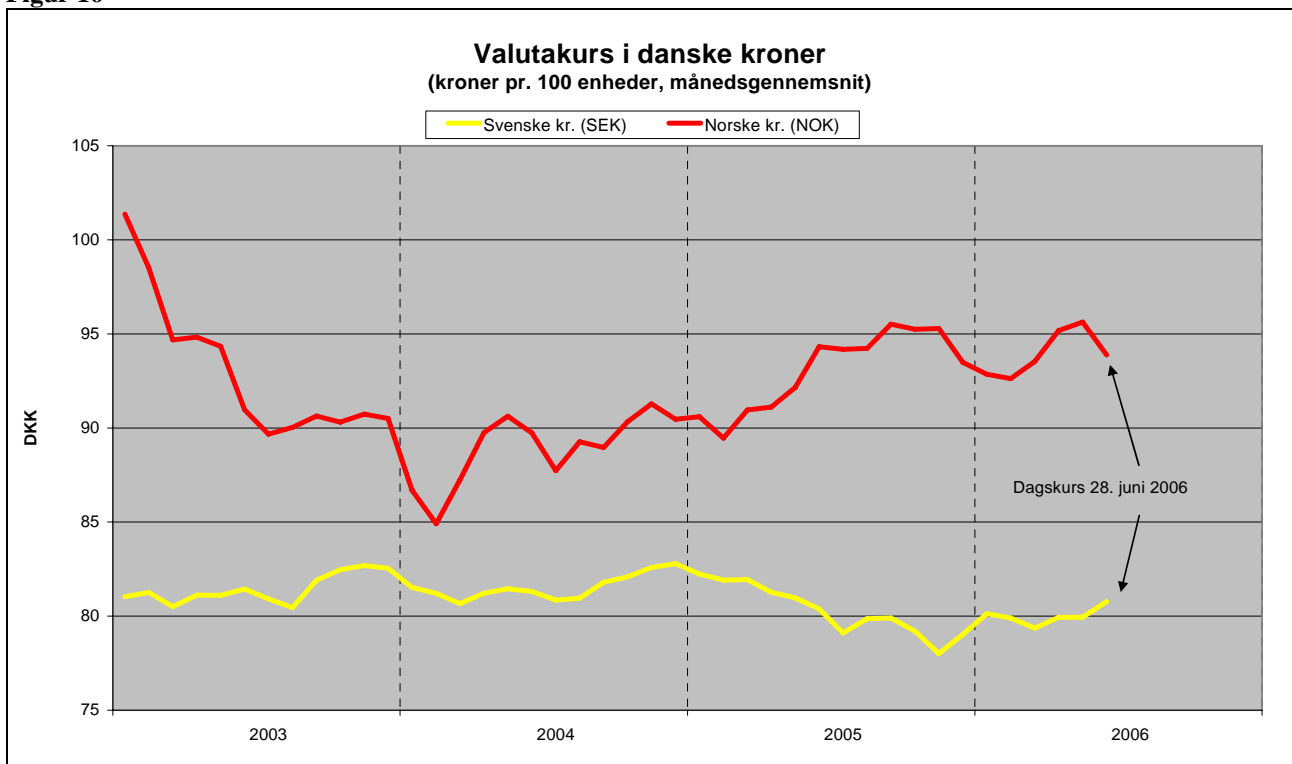
Svenske kroner er stadig helt nede på kurs 80 i forhold til danske kroner.

Valutakurser

Figur 15

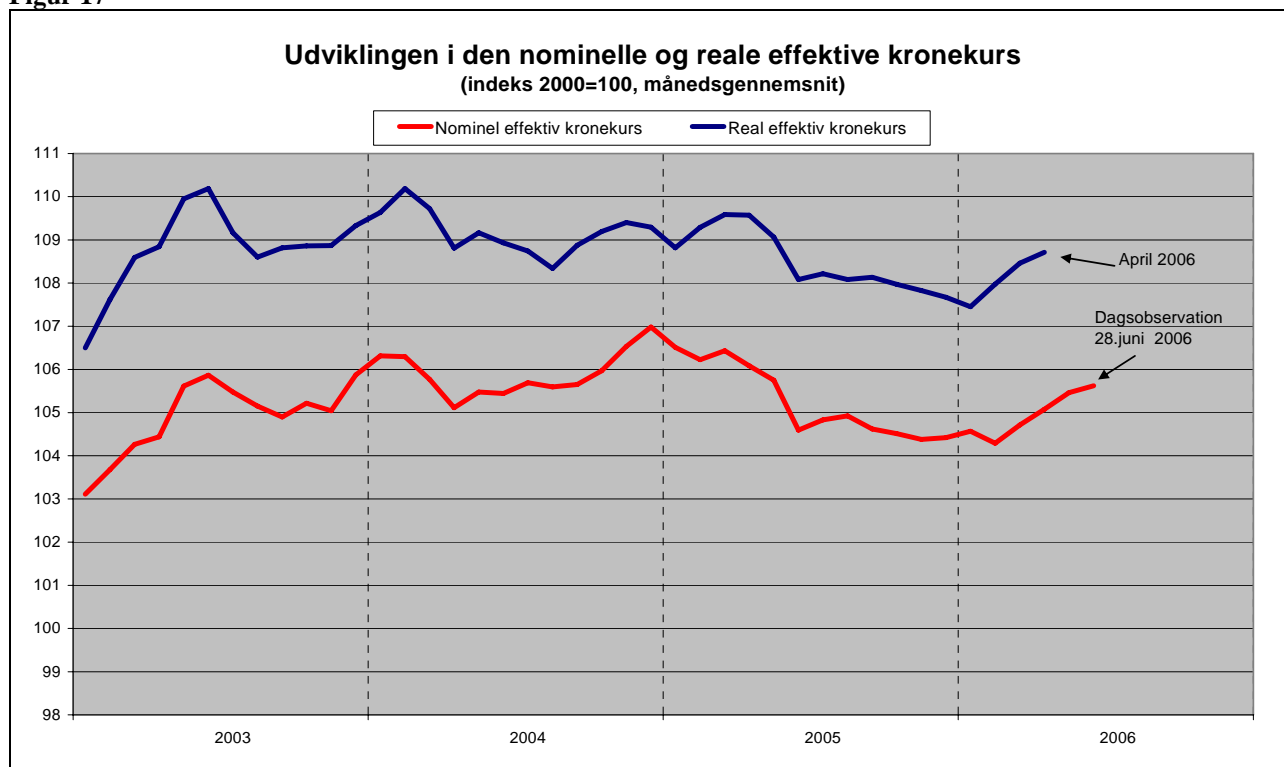
Figur 16

Kilde: Danmarks Nationalbank

← Se forklarende tekst

Figur 17

Kilde: Danmarks Nationalbank, real effektiv kronekurs er baseret på forbrugerpriser.

Note: En **faldende** kurve er udtryk for en **forbedring** i konkurrenceevnen, mens en **stigning** er et udtryk for en **forværring**.

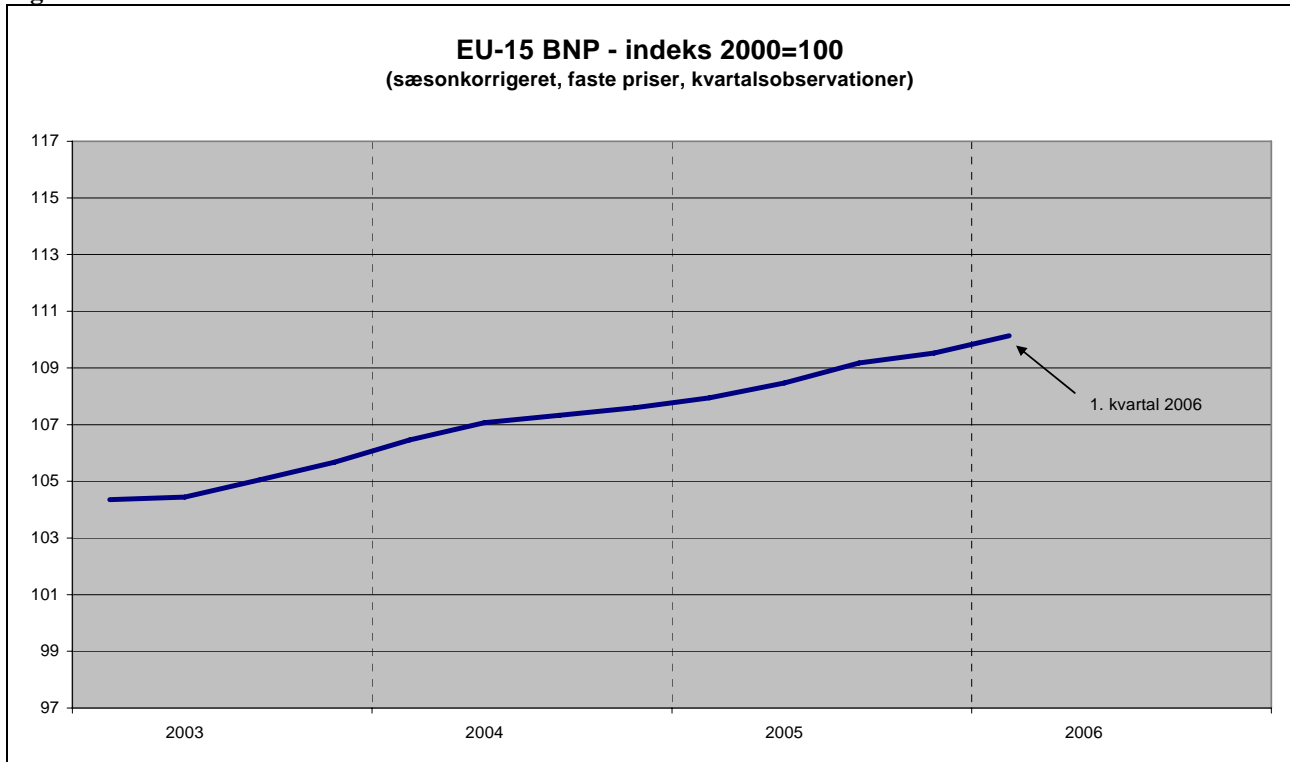
Efter en relativt pæn udvikling i forbedringen af dansk konkurrenceevne i løbet af 2005, ser det ud til, at konkurrenceevnen - målt på den reale effektive kronekurs – er på vej til at blive forværret igen, endda ret voldsomt. I 1. kvartal 2006 steg indekset for den effektive kronekurs ret meget, både den nominelle og den reale. **Set over en periode på de sidste tre-fire år har den danske konkurrenceevne dog været stort set uforandret.**

De 15 "gamle" EU-lande – Resumé

- Den **økonomiske udvikling** for de 15 "gamle" EU-lande under et halter stadig. Der er ikke rigtigt kommet gang i den økonomiske vækst.
- Der er dog meget forskellige vækstrater i EU-15. Der er tre store "**lavvækstlande**" nemlig Tyskland, Frankrig og Italien med en vækst på mellem 1-2 pct. Det trækker ned. Så er der to store "**højvækstlande**" som Storbritannien og Spanien, hvor væksten er mellem 2½-3½ pct.
- Men det er stadig **Tyskland**, der ikke rigtigt kan få fart i lokomotivet. Både det **private forbrug** og **investeringerne** har stået stille i de sidste 3-4 år. Der ser dog ud til at være visse lyspunkter i horisonten for tysk økonomi.
- Der er god grund til at fremhæve den høje vækst i både **Finland** og **Sverige**, der begge har godt gang i økonomierne til stor glæde for dansk eksport.
- De **offentlige finanser** ser ud til at forbedre sig noget for EU-15 under et. Det skyldes primært, at det store tyske underskud – ifølge prognoserne – ser ud til at falde.
- Ledigheden er på vej ned i EU-15, men det går meget **langsomt**.
- Det er dog stadig tvivlsomt, om en **renteforhøjelse** er det rette middel for **alle** lande i EU.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 18

Kilde: Eurostat

Tabel 6

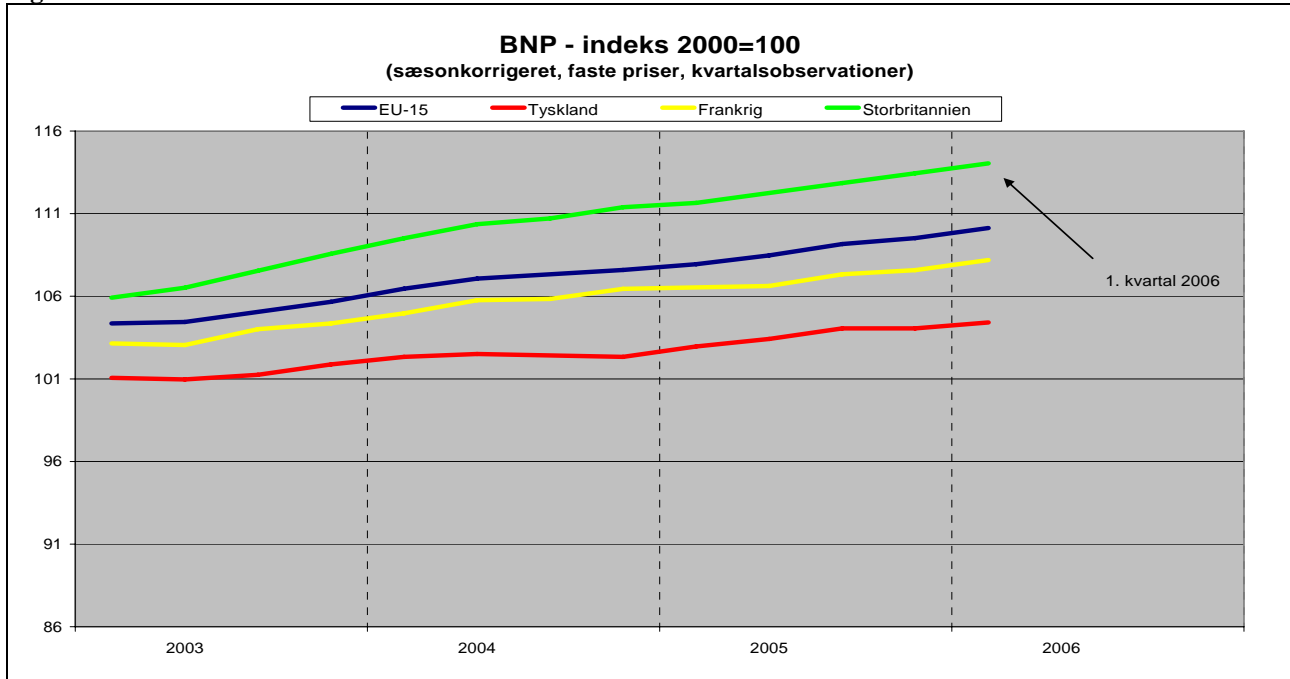
	EU-15 Forsyningsbalance						Kommissionen	
	2003		2004		2005		2006	2007
	Real (%)	nominelt (mia.EUR)	Real (%)	nominelt (mia.EUR)	Real (%)	nominelt (mia.EUR)	Real (%)	Real (%)
BNP	1,1	9.511	2,3	9.946	1,5	10.264	2,2	2,0
Privat forbrug	1,5	5.549	2,0	5.785	1,5	5.980	1,8	1,6
Offentligt forbrug	2,1	1.985	1,4	2.069	1,5	2.148	2,1	1,4
Faste bruttoinv.	0,7	3.087	2,8	3.341	2,7	3.633	4,2	2,8
Eksport	1,3	1.827	6,4	1.931	4,3	2.026	5,6	5,4
Import	2,8	3.231	6,6	3.477	5,0	3.712	5,9	4,8

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006

Der er stadig ikke kommet rigtig gang i væksten i EU-15. I forhold til de danske vækstrater for 2005 og 2006 ligger EU-15 langt under. Det skyldes primært, at det **private forbrug** på europæisk plan halter bagefter. I 2006 er **investeringsudviklingen** i EU-15 dog tilfredsstillende, men ifølge Kommissionens prognose vil investeringerne falde igen i 2007.

Bruttonationalproduktet

Figur 19

Kilde: Eurostat

Tabel 7

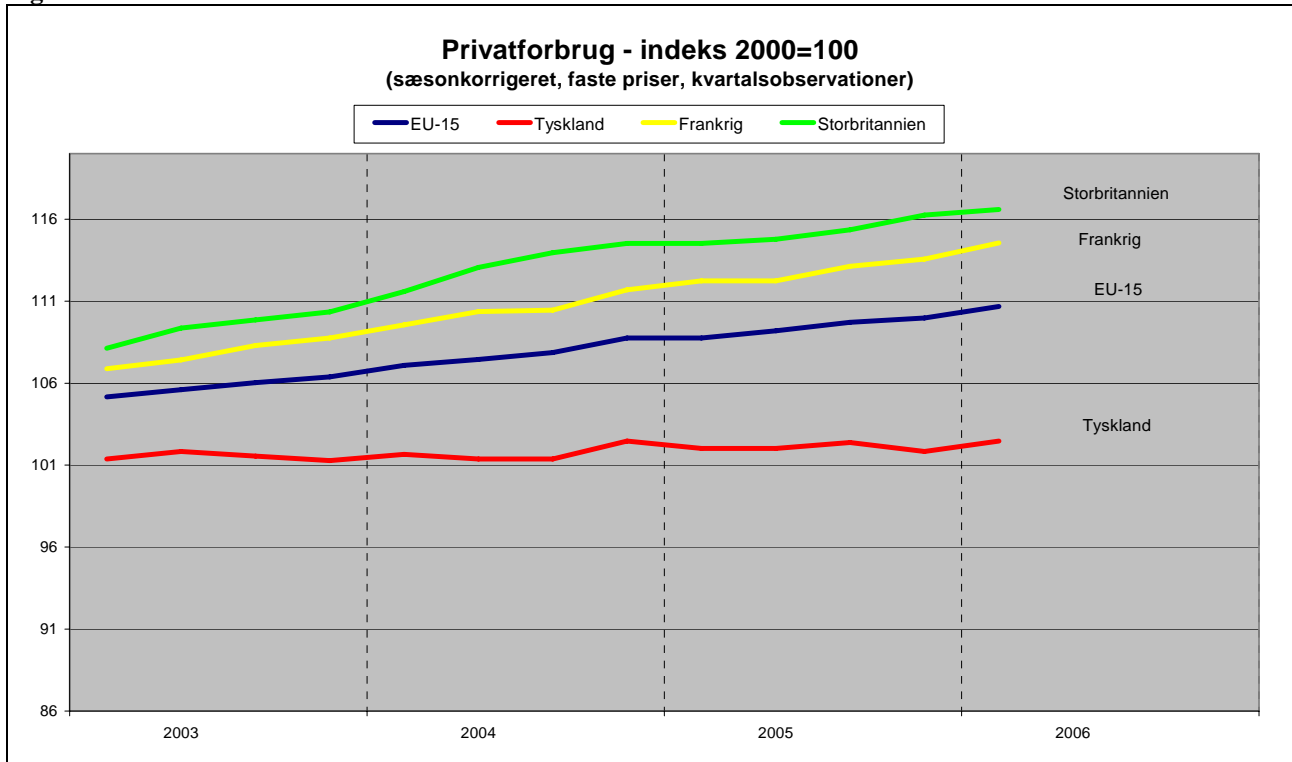
Årlig real BNP vækst				Kommissionens prognose	
	2003	2004	2005	2006	2007
EU-15	1,1	2,3	1,5	2,2	2,0
Tyskland	-0,2	1,6	1,0	1,7	1,0
Frankrig	1,1	2,3	1,2	1,9	2,0
Storbritannien	2,5	3,1	1,8	2,4	2,8
Spanien	3,0	3,1	3,4	3,1	2,8
Italien	0,0	1,1	0,0	1,3	1,2
Grækenland	4,8	4,7	3,7	3,5	3,4
Portugal	-1,1	1,2	0,4	0,9	1,1
Belgien	0,9	2,6	1,2	2,3	2,1
Luxembourg	2,0	4,2	4,0	4,4	4,5
Irland	4,4	4,5	4,7	4,9	5,1
Holland	-0,1	1,7	1,1	2,6	2,6
Østrig	1,4	2,4	1,8	2,5	2,2
Finland	2,4	3,6	2,1	3,6	2,9
Sverige	1,7	3,7	2,7	3,4	3,0
Danmark	0,7	1,9	3,1	3,2	2,3

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006

Væksten på europæisk plan **trækkes ned** at de tre store "lavvækstlande", nemlig Tyskland, Frankrig og Italien. Derimod trækker Storbritannien og Spanien op i væksten blandt de store lande. I **Skandinavien** bemærkes det, at Finland har førertrøjen på, når det gælder økonomisk vækst i 2006. Blandt EU-landene findes de højeste vækstrater i Irland.

Privatforbruget

Figur 20

Kilde: Eurostat

Tabel 8

Årlig realvækst i privatforbrug	Kommissionen				
	2003	2004	2005	2006	2007
EU-15	1,5	2,0	1,5	1,8	1,6

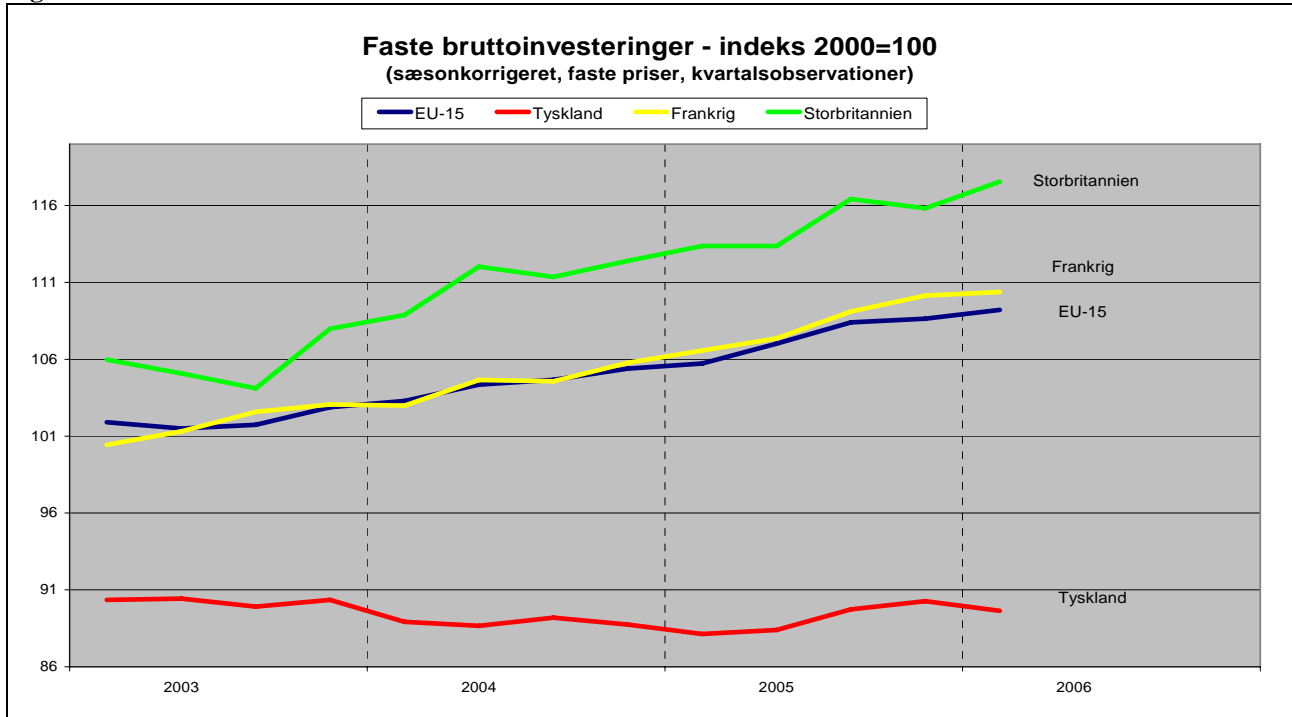
Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006

Det **private forbrug** udvikler sig kun langsomt især i de store lande, og det trækker væksten ned. I Tyskland, der er "den største forbruger", har privatforbruget **stået stille** i over fire år. Med den planlagte momsforhøjelse i Tyskland fra 16 pct. til 19 pct. den 1. januar 2007 er der formodentlig kun ringe vækst at hente herfra.

I **Spanien** derimod er der så meget gang i privatforbruget, at man taler om, at det kan blive nødvendigt at bremse op.

Investeringerne

Figur 21

Kilde: Eurostat

Tabel 9

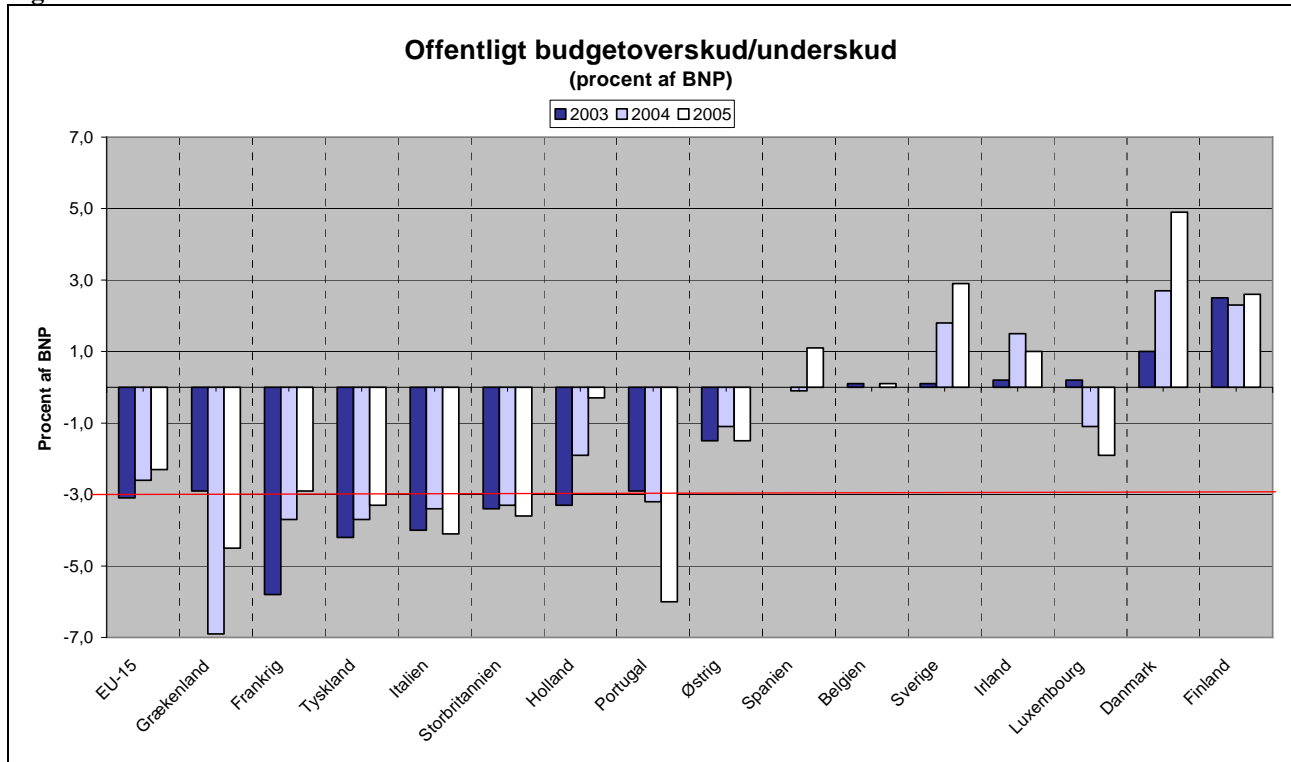
Årlig realvækst i faste bruttoinvesteringer	Kommissionen				
	2003	2004	2005	2006	2007
EU-15	0,7	2,8	2,7	4,2	2,8

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006

Igen ser vi billedet af en stagneret tysk økonomi med **økonomisk stilstand** i investeringerne. Derimod vokser investeringerne voldsomt i f.eks. Storbritannien og Spanien. Generelt set har investeringerne været meget svage i EU-15 som helhed. Siden 2000 er de samlede investeringer kun vokset med **10 pct.** for EU-15. I Danmark er investeringerne vokset med ca. **25 pct.** i samme periode, altså 2½ gang mere.

Offentlige finanser (budget)

Figur 22

Kilde: Eurostat

Tabel 10

Offentligt budgetoverskud (% af BNP)	Prognose*					Prognose*			
	2004	2005	2006	2007		2004	2005	2006	2007
EU-15	-2,6	-2,7	-2,2	-2,2	Østrig	-1,1	-1,5	-1,9	-1,4
Grækenland	-6,9	-4,5	-3,0	-3,6	Luxembourg	-1,1	-1,9	-1,8	-1,5
Tyskland	-3,7	-3,3	-3,1	-2,5	Spanien	-0,1	1,1	0,9	0,4
Frankrig	-3,7	-2,9	-3,0	-3,1	Belgien	0,0	0,1	-0,3	-0,9
Storbritannien	-3,3	-3,6	-3,0	-2,8	Irland	1,5	1,0	0,1	-0,4
Italien	-3,4	-4,1	-4,1	-4,5	Sverige	1,8	2,9	2,2	2,3
Portugal	-3,2	-6,0	-5,0	-4,9	Finland	2,3	2,6	2,8	2,5
Holland	-1,9	-0,3	-1,2	-0,7	Danmark	2,7	4,9	3,9	4,0

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006

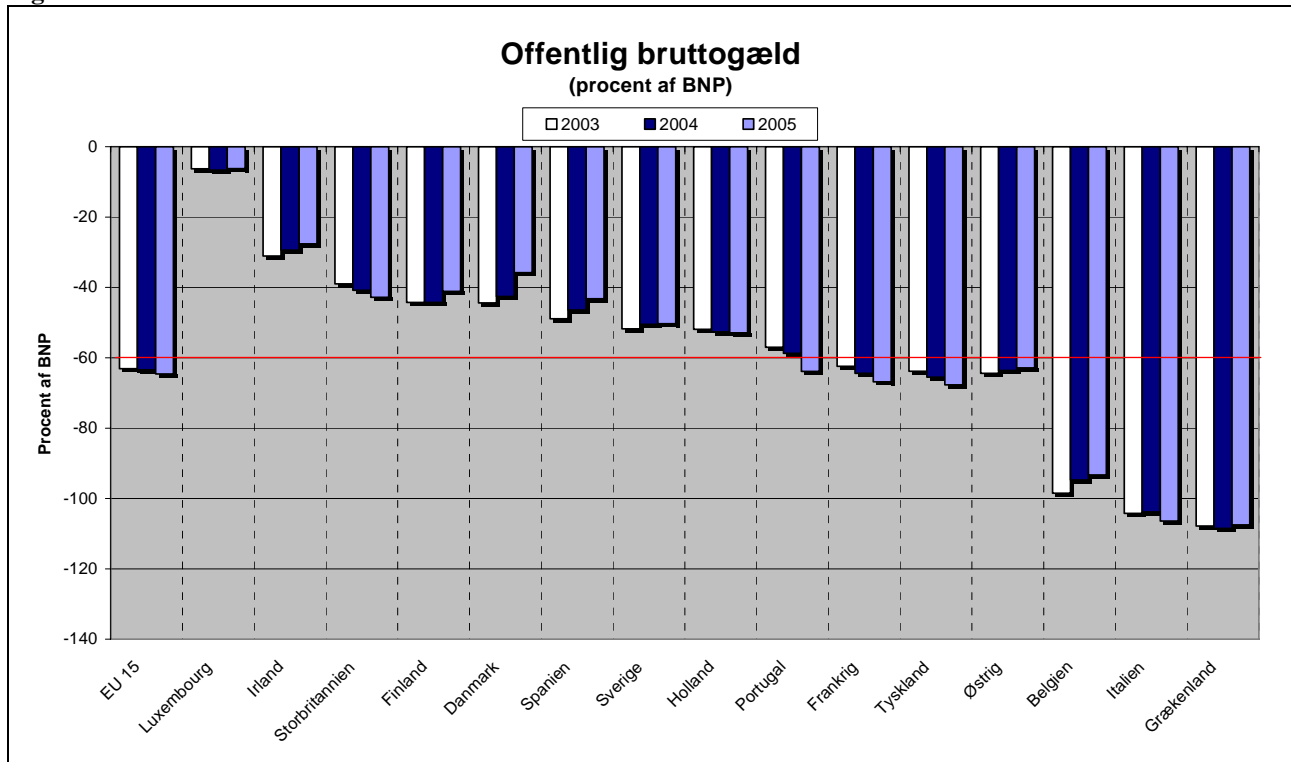
*Kommissionens prognose

¹⁾ **Note:** Eurostat's beregninger for det danske budgetoverskud ligger over tallene for Danmarks statistik, idet Eurostat inkluderer ATP.

Ifølge **Kommissionens prognose** for 2006 og 2007 ser det ud til, at de offentlige finanser - i form af mindre underskud - vil blive forbedret. Det er især den **tyske momsforhøjelse** pr. den 1.1.2007, der er med til at forbedre tallene. **Men det er værd at bemærke, at Danmark nu er det land i EU, der har de bedste offentlige finanser, med det største overskud.**

Offentlige finanser (bruttogæld)

Figur 23

Kilde: Eurostat

Tabel 11

Offentlig bruttogæld (% af BNP)	2004		2005		Prognose*		Prognose*		
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
EU 15	63,4	64,6	64,4	64,0	Holland	52,6	52,9	51,2	50,3
Luxembourg	6,6	6,2	7,9	8,2	Portugal	58,7	63,9	68,4	70,6
Irland	29,4	27,6	27,2	27,0	Frankrig	64,4	66,8	66,9	67,0
Storbritannien	40,8	42,8	44,1	44,7	Tyskland	65,5	67,7	68,9	69,2
Finland	44,3	41,1	39,7	38,3	Østrig	63,6	62,9	62,4	61,6
Danmark	42,6	35,8	30,0	26,5	Belgien	94,7	93,3	89,8	87,0
Spanien	46,4	43,2	40,0	37,9	Italien	103,8	106,4	107,4	107,7
Sverige	50,5	50,3	47,6	44,8	Grækenland	108,5	107,5	105,0	102,1

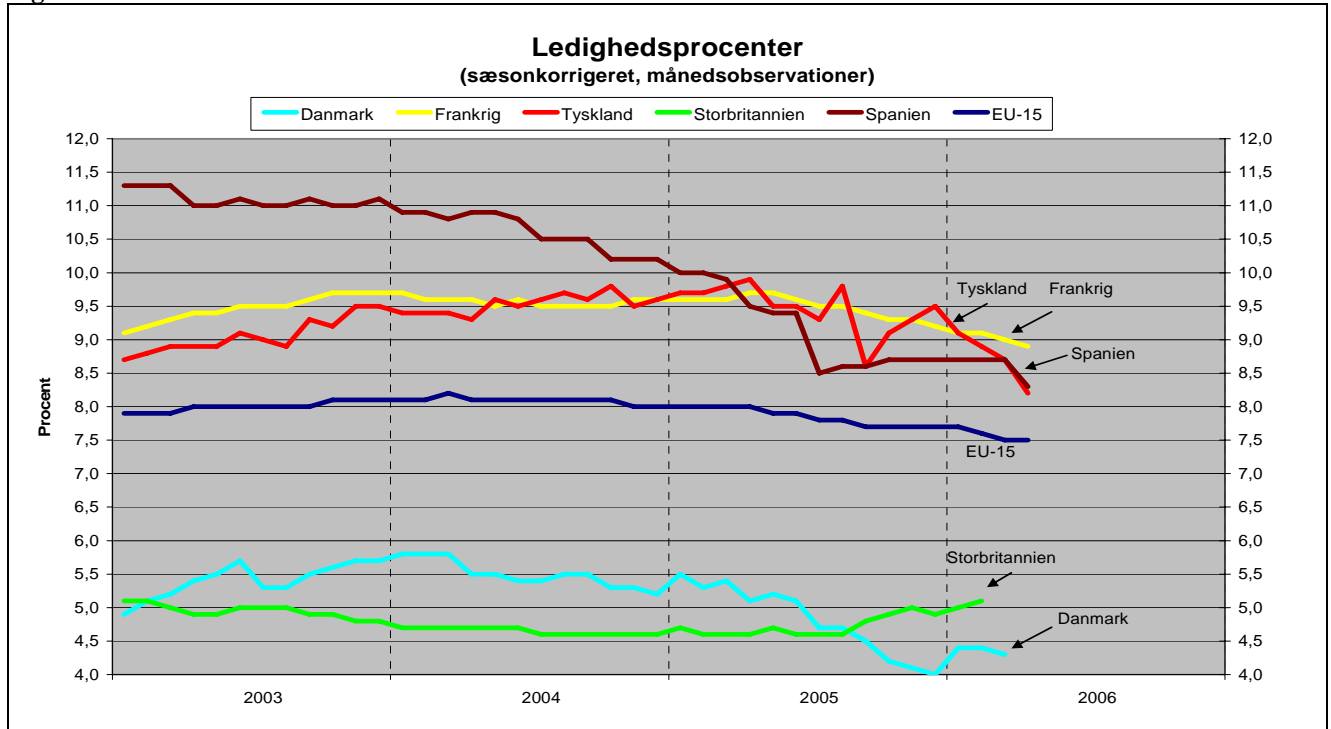
Kilde: Eurostat

*Kommissionens prognose

Med hensyn til den offentlige **bruttogæld**, er der stadig lang vej for EU-15 med hensyn til nedbringelse af gælden. En gennemsnitlig gældsprocent for EU-15 på over **60 pct.** er stadig alt for meget. Igen er Danmark i front med rekordnedbringelse af gælden, og også her ligger vi i toppen.

Ledigheden

Figur 24

Kilde: Eurostat

Tabel 12

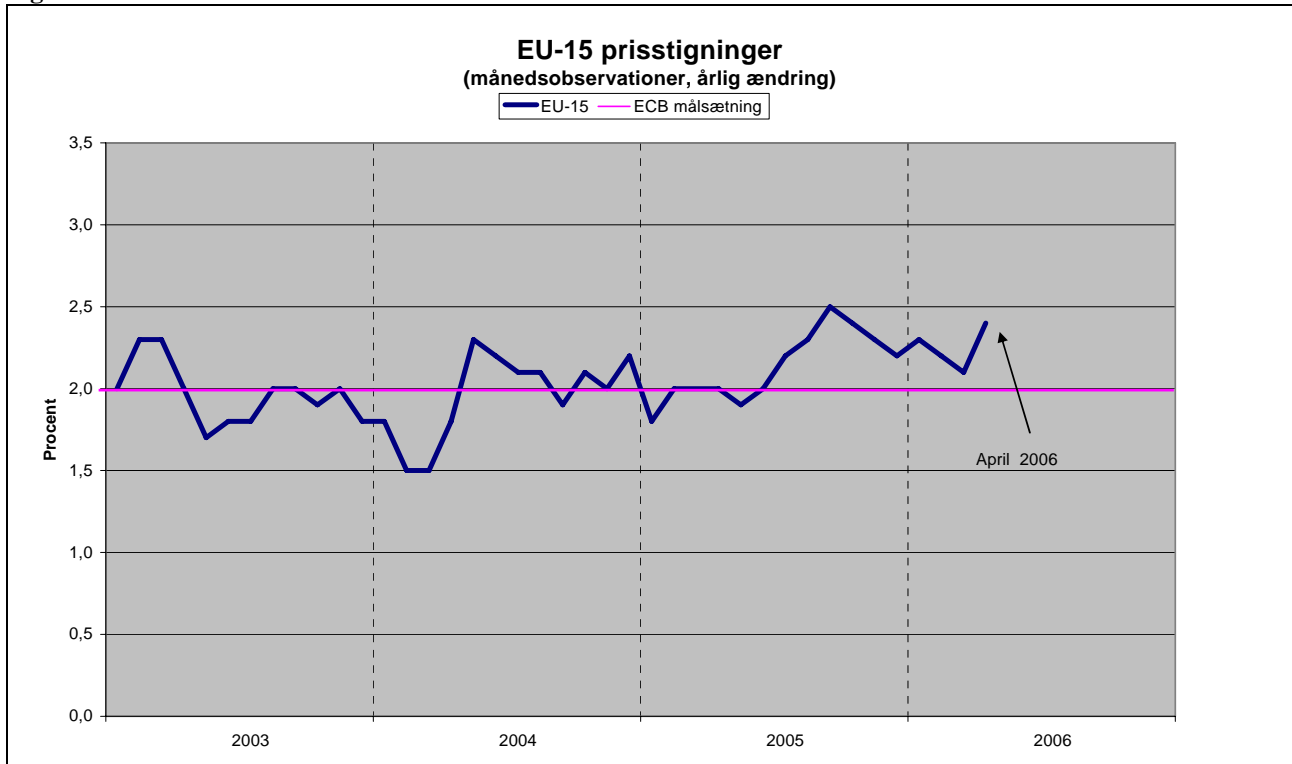
Årlige ledighedsrater (%)				Prognose*	
	2003	2004	2005	2006	2007
EU-15	8,0	8,1	7,9	7,8	7,6
Tyskland	9,1	9,5	9,5	9,4	9,2
Frankrig	9,5	9,6	9,5	9,4	9,3
Storbritannien	5,0	4,7	4,7	5,0	4,8
Spanien	11,1	10,6	9,2	8,7	8,3
Italien	8,4	8,0	7,7	7,7	7,7
Grækenland	9,7	10,5	9,9	9,5	9,1
Portugal	6,2	6,7	7,6	8,1	8,3
Belgien	8,2	8,4	8,4	8,0	7,6
Luxembourg	3,7	5,1	4,5	5,7	5,8
Irland	4,7	4,5	4,4	4,4	4,4
Holland	3,7	4,6	4,7	4,3	3,9
Østrig	4,3	4,9	5,2	5,2	5,2
Finland	9,0	8,9	8,4	7,9	7,6
Sverige	5,6	6,3	6,3	7,0	6,7
Danmark	5,4	5,5	4,8	4,0	3,8

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006

Ledigheden er langsomt på vej ned i EU-15, men ledighedsprocenten er dog stadig mellem 7-8 pct. ifølge Kommissionens prognose for 2006 og 2007. Især Spanien har kraftigt faldende ledighed. **Danmark har nu den laveste ledighed i hele EU.** Kommissionens prognose siger, at den danske ledighed vil være nedbragt til 3,8 pct. i 2007.

Priser og lønninger

Figur 25

Kilde: Eurostat

Priserne svinger mellem 2-2½ pct. i årlige prisstigninger i EU. I det sidste års tid har prisstigningerne dog ligget på den forkerte side af de 2 pct., og det vækker en vis bekymring i **Den Europæiske Centralbank**, der har 2 pct. som måltal for den tilladte inflation.

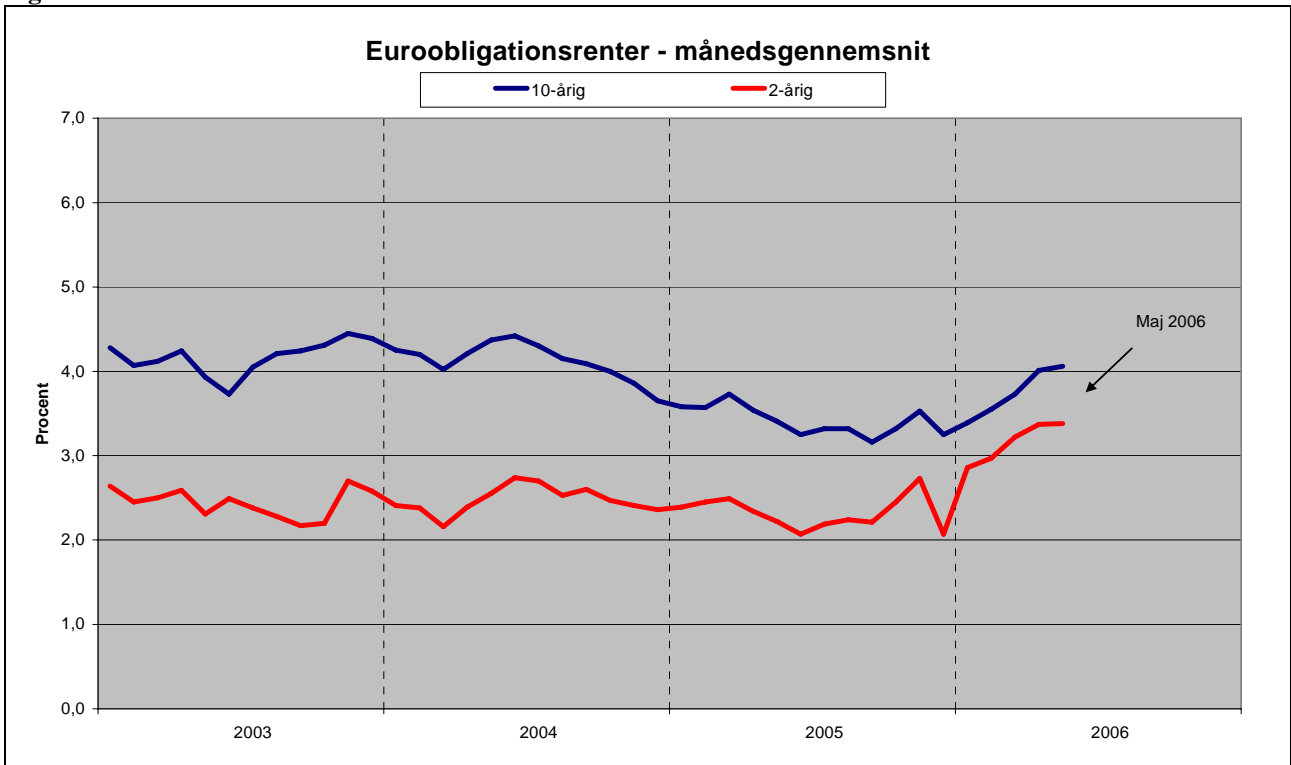
Tekst til rente- og aktiekurser (figur 27 og 28)

Også i eurolandene ser vi, at renterne er for opadgående ligesom i Danmark. Både den lange og den korte rente er ligesom i Danmark steget med mere end 1 pct. i løbet af det sidste års tid.

Udviklingen i aktiekurserne er den samme i Danmark og de store EU-lande. I løbet af foråret er kurserne faldet med 7-8 pct. Det er for tidligt at sige om der blot er tale om en "teknisk korrektion" eller et konjunkturbetinget fald.

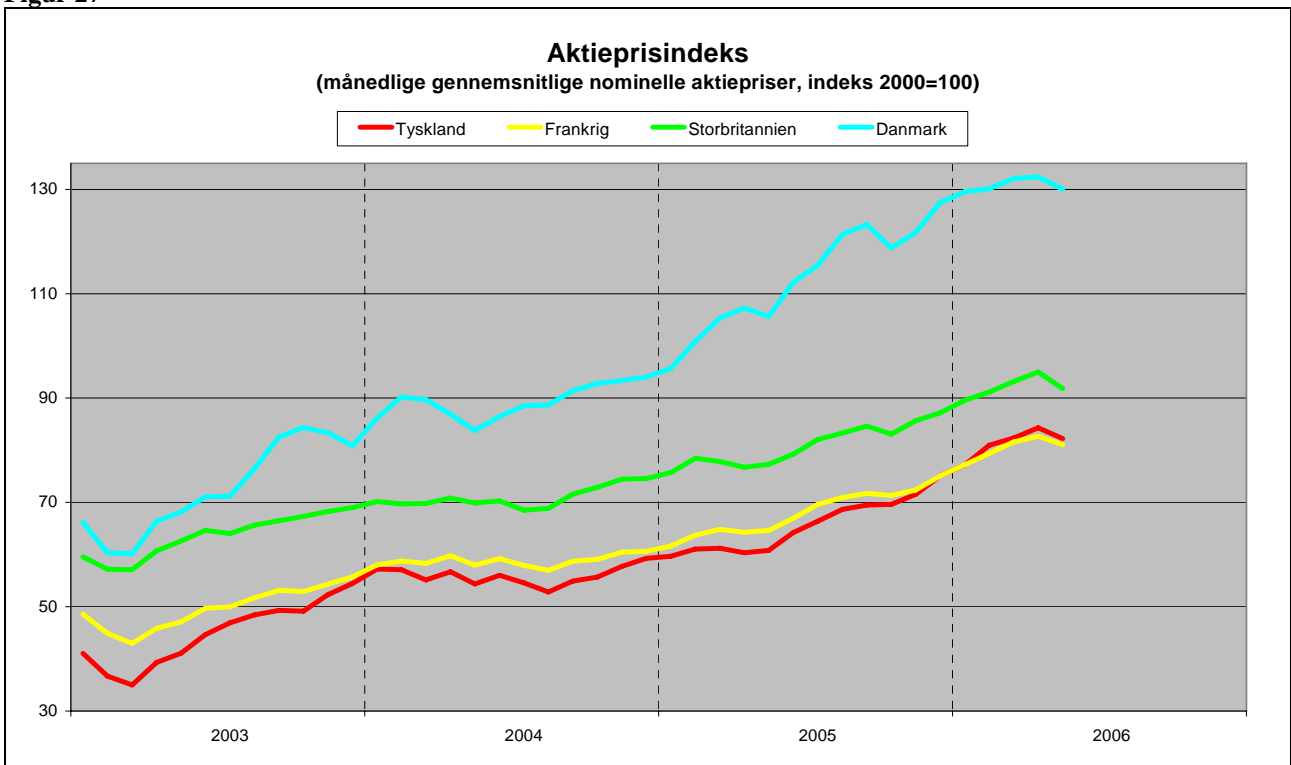
Rente- og aktiekurser

Figur 26

Kilde: Eurostat

Figur 27

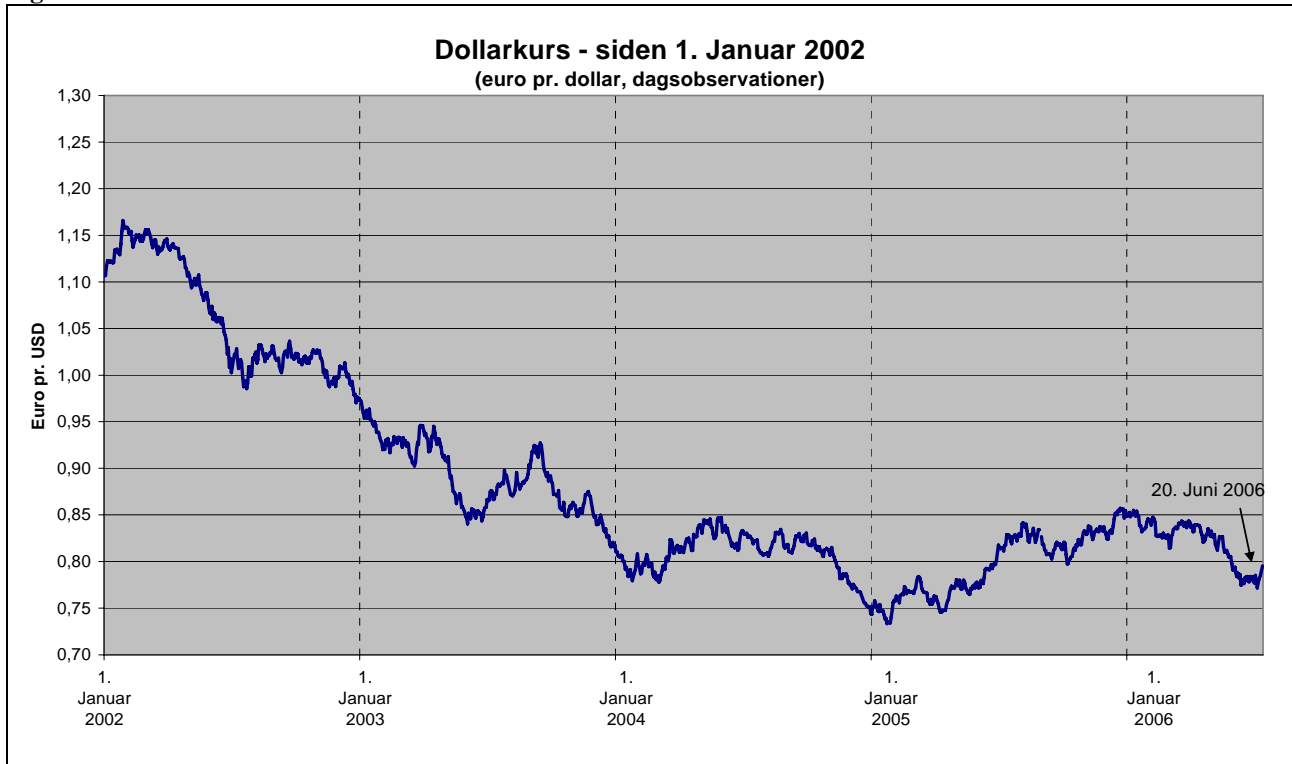

Kilde: Eurostat

← Se forklarende tekst

Valutakursudviklingen

Figur 28

Kilde: Den Europæiske Centralbank

I det 1. halvår af 2006 er dollaren faldet lidt i forhold til euroen. Men ellers har kursforholdet mellem euroen og dollaren været **rimeligt stabilt** i de sidste 2½ år, hvor kursen har svinget mellem 0,75 og 0,85 euro pr. dollar.

De 10 nye EU-landes økonomi – Resumé

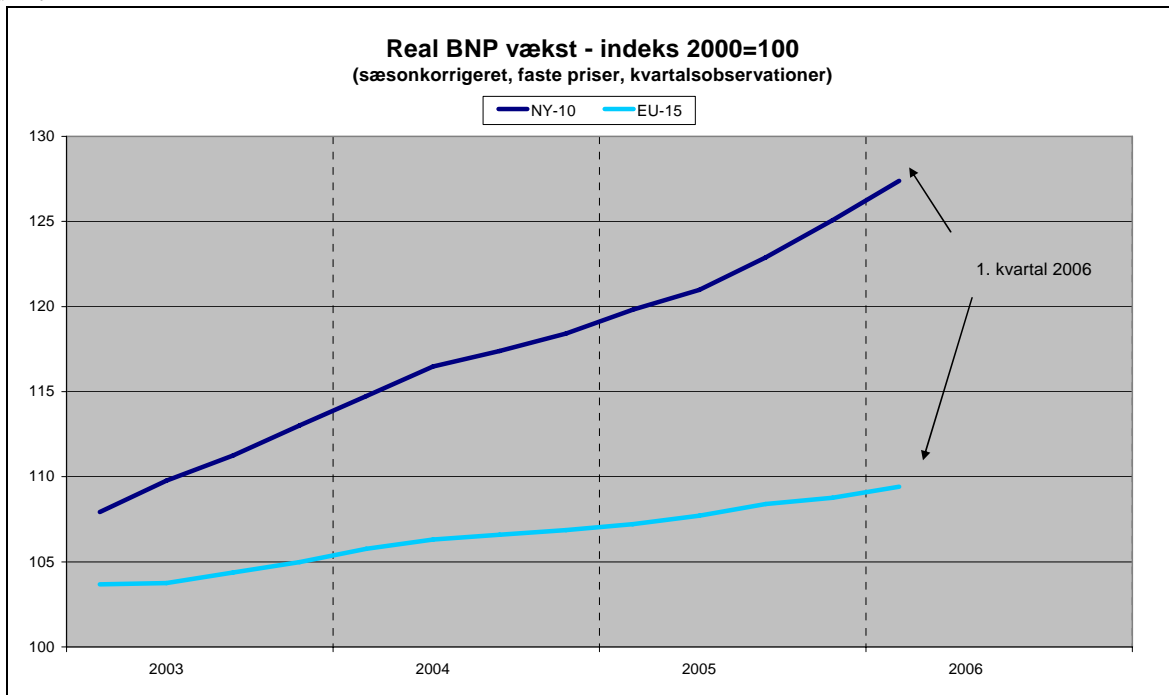
- Der er som ventet stadig **godt gang i væksten** i de 10 nye EU-lande. Vækstraterne er stadig mere end dobbelt så store som i de gamle EU-lande.
- Selvom det private forbrug vokser pænt i de nye lande, er det primært **investeringerne** og **eksporten**, der trækker væksten i gang. Og det er en positiv udvikling.
- Stigningerne i **investeringerne** er i forhold til år 2000 næsten tre gange så store i de nye lande som i de ”gamle” lande.
- Et andet lyspunkt er udviklingen i **arbejdsløsheden**, der langsomt men sikkert er på vej ned. For EU-10 er ledighedsprocenten nu ca. 12 pct.. I de baltiske lande er ledigheden helt nede på 7-8 pct..
- Derimod er der ingen grund til at skjule, at udviklingen i de **offentlige finanser** giver anledning til en vis bekymring for store lande som Polen, Ungarn, Tjekkiet og til dels også Slovakiet. De offentlige underskud er for store, og det afspejler sig også i en stigende offentlig bruttogæld.
- **Slovenien** bliver formodentlig det første land blandt de nye medlemmer, der den 1. januar 2007 indfører **Euroen**.

Tekst til bruttonationalproduktet (figur 30 og tabel 14-15)

Den **økonomiske vækst** fortsætter på et højt niveau i de ti nye EU-lande. Siden år 2000 er BNP vokset med næsten 30 pct. i de ti lande, hvorimod væksten i de ”gamle” EU-lande ikke er steget med mere end 10 pct.. Det er især eksporten og investeringerne, der trækker væksten op, og det er et positivt tegn for fremtiden.

Bruttonationalproduktet (BNP)

Figur 29

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 13

Ny-10 Forsyningsbalance	2003		2004		2005		Kommissionens prognose	
	Realvækst (%)	Nominelt (mia. EUR.)	Realvækst (%)	Nominelt (mia. EUR.)	Realvækst (%)	Nominelt (mia. EUR.)	2006 Realvækst (%)	2007 Realvækst (%)
BNP	3,7	450	5,2	486	4,3	553	4,9	4,8
Privat forbrug	3,7	270	4,1	287	3,2	325	4,1	3,8
Offentligt forbrug	4,5	93	2,1	98	1,7	111	2,4	2,2
Faste bruttoinv.	2,2	97	6,7	106	6,3	122	8,2	8,7
Eksport	10	223	15,1	262	9,4	305	8,5	9,0
Import	9,3	236	14,9	275	5,8	311	8,2	8,8

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 samt egne beregninger.

Tabel 14

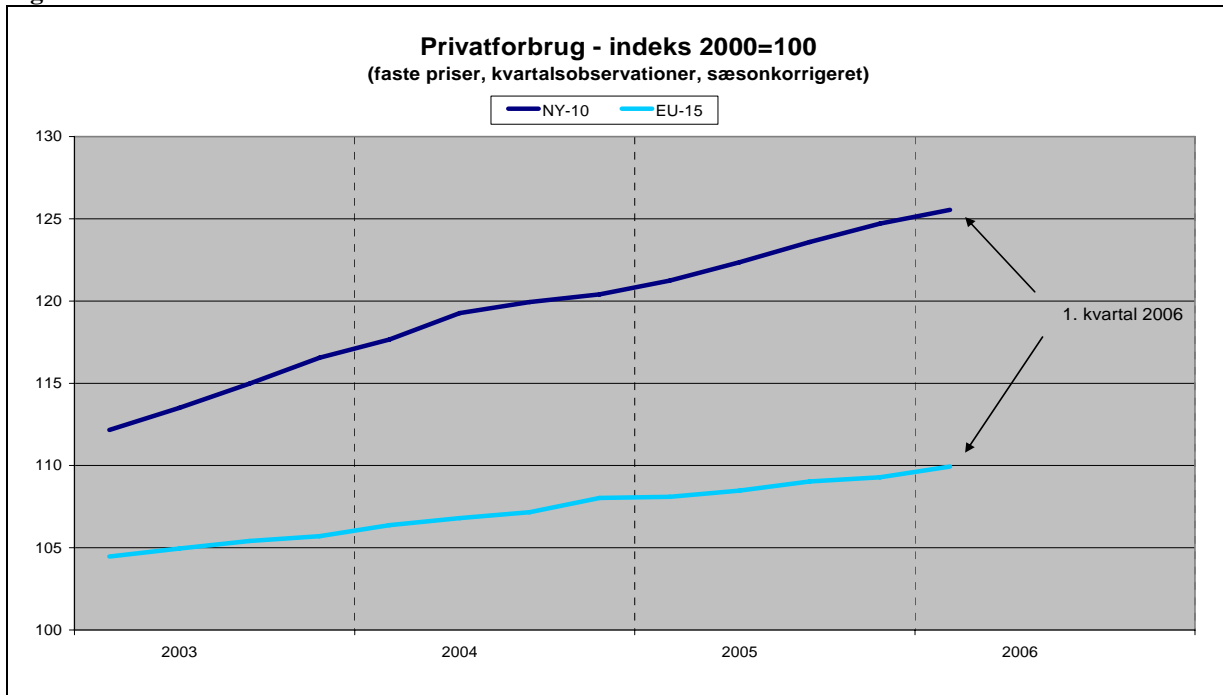
Årlig realvækst i BNP	2003			2004			2005			Kommissionens prognose	
	2003	2004	2005	2006	2007						
NY - 10	3,7	5,2	4,3	4,9	4,8						
Polen	3,8	5,3	3,2	4,5	4,6						
Ungarn	3,4	5,2	3,6	4,6	4,2						
Tjekkiet	3,2	4,7	6	5,3	4,7						
Estland	6,7	7,8	9,8	8,9	7,9						
Letland	7,2	8,5	10,2	8,5	7,6						
Litauen	10,5	7	7,5	6,5	6,2						
Slovenien	2,7	4,2	3,9	4,3	4,1						
Slovakiet	4,2	5,4	6,1	6,1	6,5						
Malta	-2,6	-0,5	2,4	1,7	1,9						
Cypern	1,9	3,9	3,8	3,8	3,8						

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

← Se forklarende tekst

Privatforbruget

Figur 30

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

Tabel 15

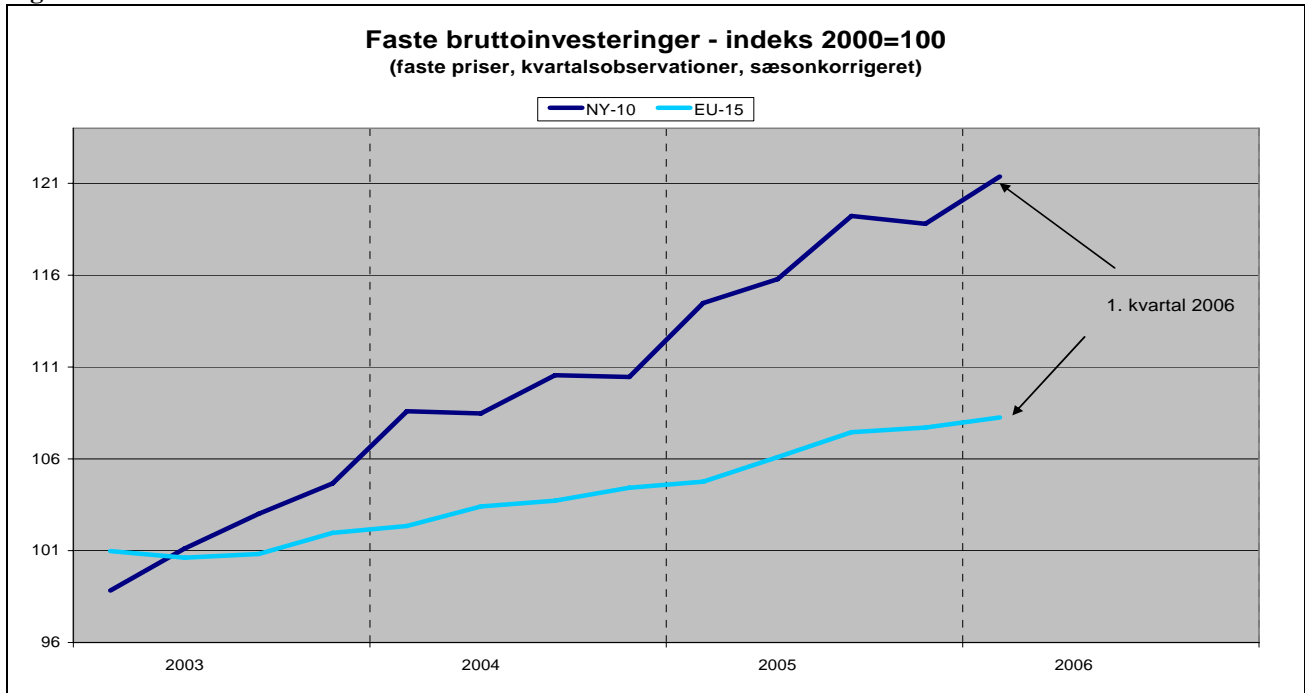
Årlig realvækst i privatforbrug	2003-2005			Kommissionens prognose	
	2003	2004	2005	2006	2007
NY - 10	3,7	4,1	3,2	4,1	3,8
Polen	1,9	3,9	2,3	4,0	3,6
Ungarn	8,3	3,8	1,8	3,8	3,2
Tjekkiet	4,6	3,3	2,6	3,1	3,3
Estland	7,6	4,4	8,2	7,7	7,2
Letland	8,2	9,3	10,8	7,8	7,5
Litauen	12,6	9,7	10,5	8,0	7,4
Slovenien	3,4	3,1	3,3	3,5	3,4
Slovakiet	0,2	4,2	7,0	4,7	4,9
Malta	3,2	0,8	2,2	1,3	1,5
Cypern	1,6	6,8	4,7	4,1	3,5

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

Det private forbrug i de nye EU-lande stiger mere end dobbelt så meget som i de "gamle" EU-lande. I de **baltiske lande** er vækstraterne næsten tocifrede tal. Privatforbruget stiger her næsten dobbelt så meget som i de øvrige EU-lande.

Investeringerne

Figur 31

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 16

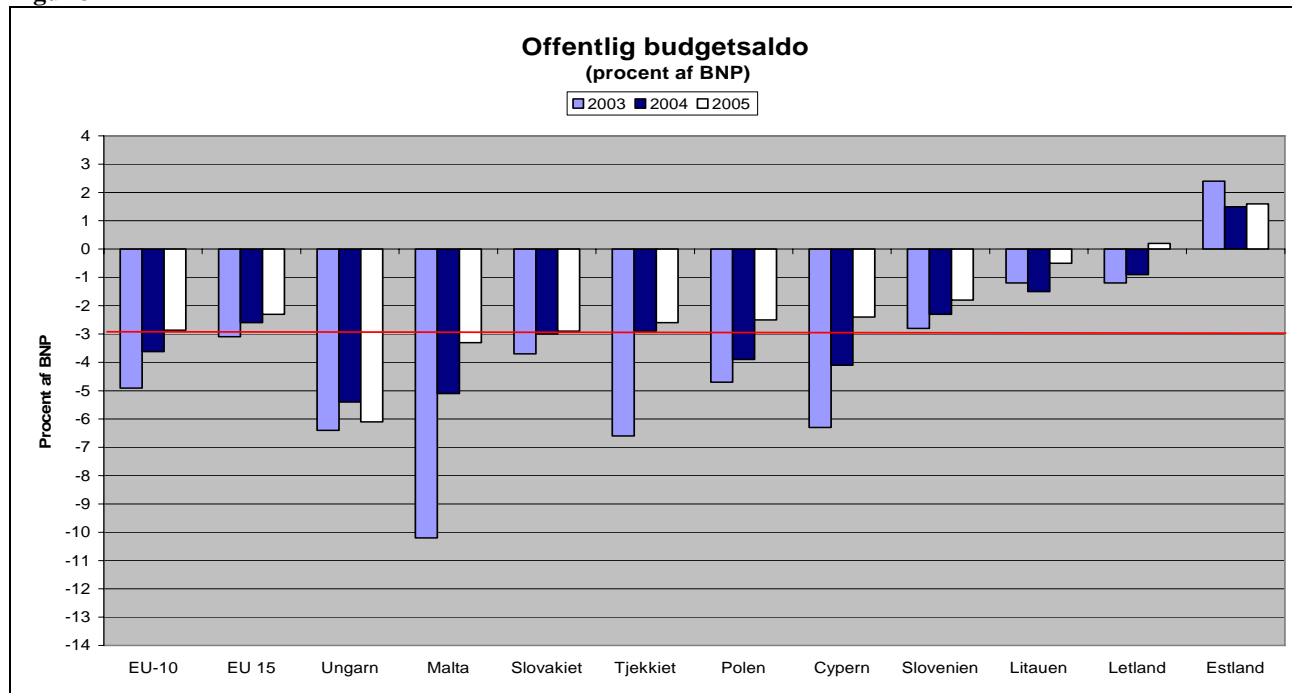
Årlig realvækst i faste bruttoinvesteringer	Kommissionens prognose				
	2003	2004	2005	2006	2007
NY - 10	2,2	6,7	6,3	8,2	8,7
Polen	-0,1	6,3	6,2	10,2	11,2
Ungarn	2,9	8,0	5,6	6,8	6,6
Tjekkiet	4,7	5,3	3,7	5,0	6,6
Estland	8,5	6,0	13,9	9,5	8,0
Letland	12,3	23,8	18,6	14	9,2
Litauen	14,0	12,3	11,2	9,7	8,7
Slovenien	7,1	5,9	3,7	4,4	5,8
Slovakiet	-1,5	2,5	12,4	7,9	6,1
Malta	-	-	-	-	-
Cypern	0,7	10,0	2,6	5,0	4,8

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

Der er stadig fuld fart på **investeringerne** i de nye EU-lande med vækstrater på over 8 pct. (svarende til de danske vækstrater for investeringerne). Der er også her tale om vækstrater, der er dobbelt så store som i de "gamle" EU-lande (bortset fra Danmark). Det er især bemærkelsesværdigt, at Kommissionen i sin prognose regner med at investeringerne i Polen vil stige med 10-11 pct. både i 2006 og i 2007.

Offentlige finanser (budget)

Figur 32

Kilde: Eurostat

Tabel 17

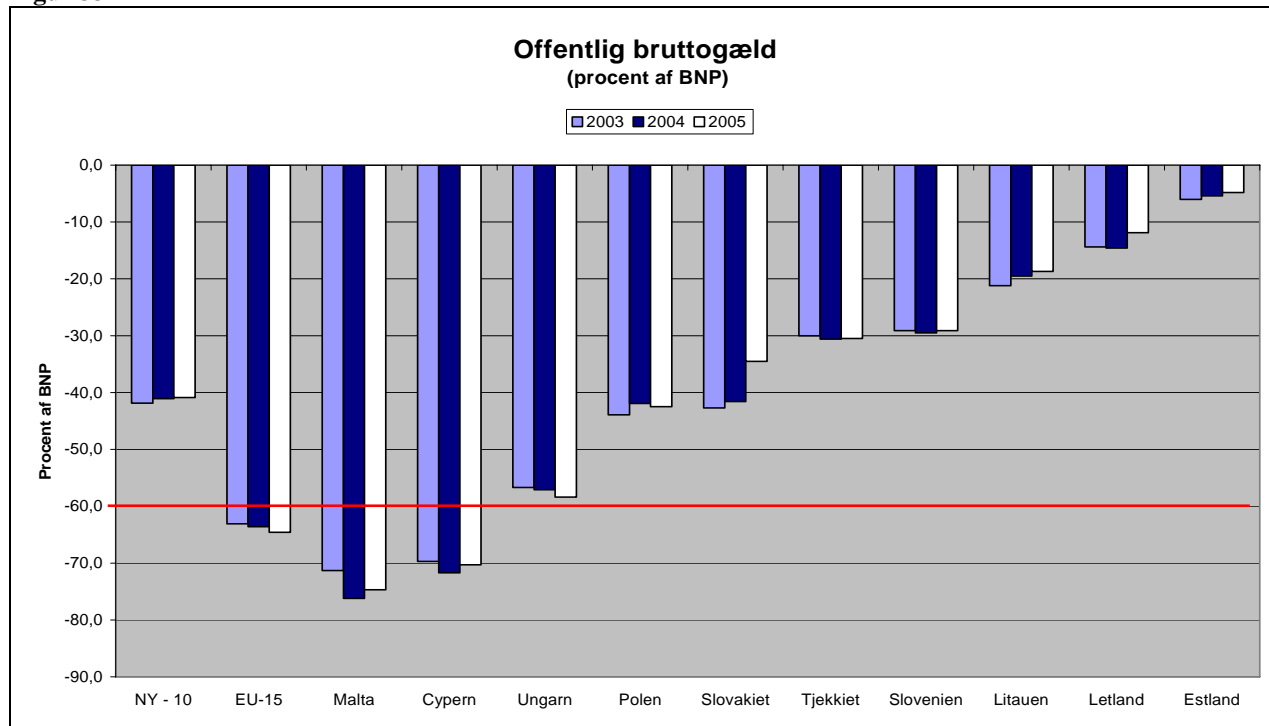
Offentligt budget (% af BNP)	2003			Kommissionens prognose	
	2003	2004	2005	2006	2007
NY - 10	-4,9	-3,6	-2,9	-3,3	-3,4
Polen	-4,7	-3,9	-2,5	-3,0	-3,0
Ungarn	-6,4	-5,4	-6,1	-6,7	-7,0
Tjekkiet	-6,6	-2,9	-2,6	-3,2	-3,4
Estland	2,4	1,5	1,6	1,4	0,8
Letland	-1,2	-0,9	0,2	-1,0	-1,0
Litauen	-1,2	-1,5	-0,5	-0,6	-0,9
Slovenien	-2,8	-2,3	-1,8	-1,9	-1,6
Slovakiet	-3,7	-3,0	-2,9	-2,7	-2,7
Malta	-10,2	-5,1	-3,3	-2,9	-3,2
Cypern	-6,3	-4,1	-2,4	-2,1	-2,0

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

De **offentlige finanser** har det som helhed dårligt i de nye lande. Efter en vis forbedring i 2005 ser det ifølge Kommissionens prognose ud til, at underskuddet vil vokse igen i 2006 og 2007. Især **Ungarn** har med et underskud på 6-7 pct. af BNP en meget betænkelig situation for de offentlige finanser. De baltiske lande har pænt styr på finanserne; Estland har oven i købet overskud.

Offentlige finanser (bruttogæld)

Figur 33

Kilde: Eurostat

Tabel 18

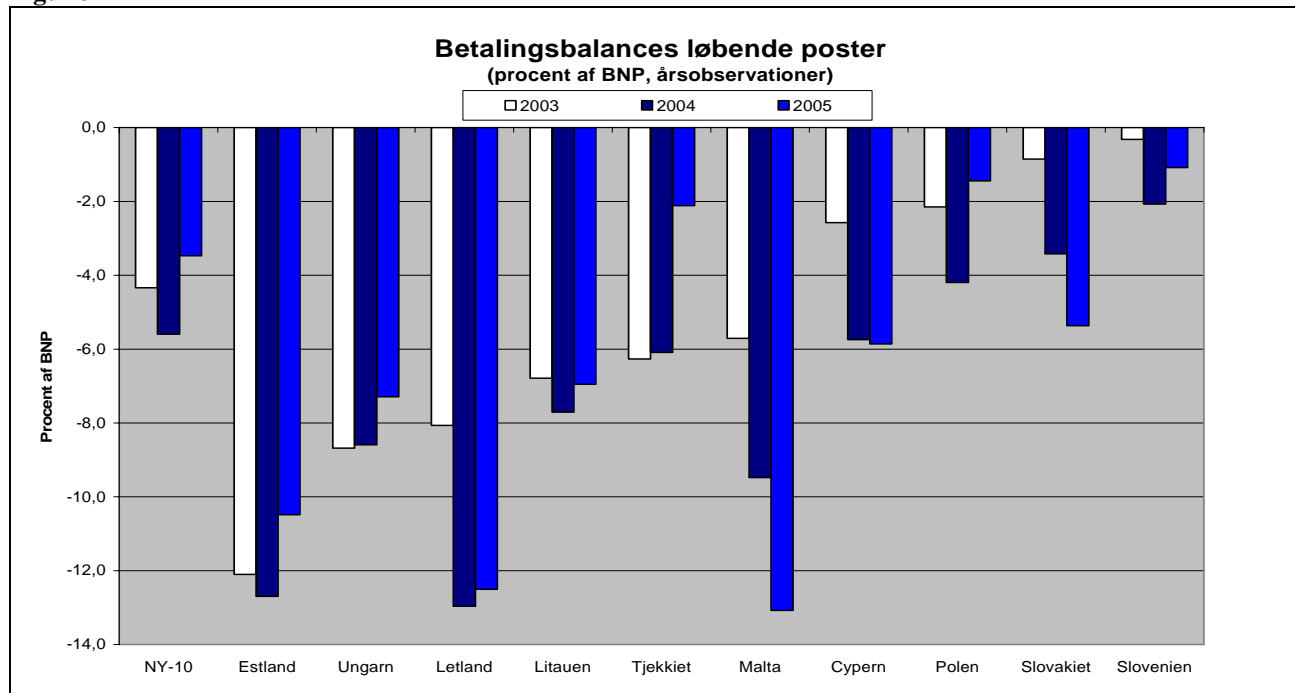
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	2003			Kommissionens prognose	
	2003	2004	2005	2006	2007
NY - 10	41,9	41,1	40,9	42,6	43,6
Polen	43,9	41,9	42,5	45,5	46,7
Ungarn	56,7	57,1	58,4	59,9	62,0
Tjekkiet	30,0	30,6	30,5	31,5	32,4
Estland	6,0	5,4	4,8	3,6	3,0
Letland	14,4	14,6	11,9	11,3	10,9
Litauen	21,2	19,5	18,7	18,9	19,7
Slovenien	29,1	29,5	29,1	29,9	29,7
Slovakiet	42,7	41,6	34,5	34,3	34,7
Malta	71,3	76,2	74,7	74,0	74,0
Cypern	69,7	71,7	70,3	69,1	67,8

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

De store og stigende underskud på de offentlige finanser afspejler sig også i den voksende **offentlige bruttogæld**. Der er dog meget stor forskel i bruttogældens størrelse blandt de Øst -og Centraleuropæiske lande. **Polen** og **Ungarn** har efterhånden fået en anseelig offentlig gældspost, hvorimod de baltiske lande stadig har en lille offentlig bruttogæld.

Betalingsbalance

Figur 34

Kilde: Eurostat

Tabel 19

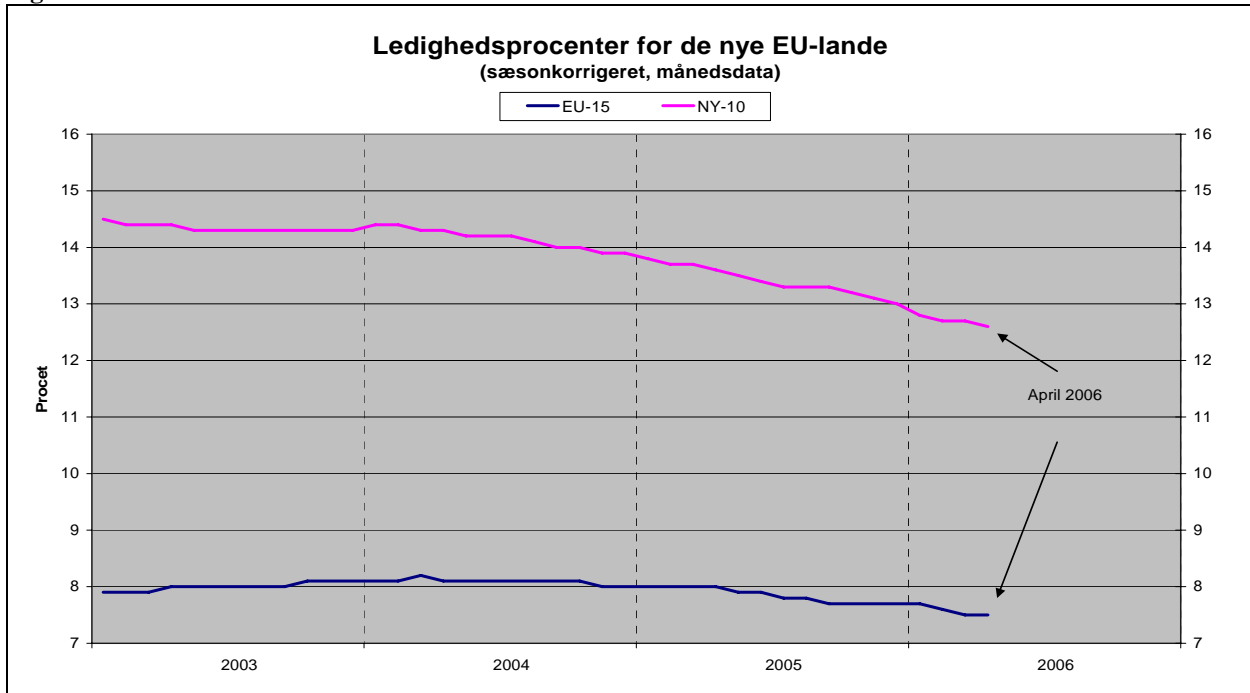
Løbende poster (% af BNP)	2003	2004	2005	Kommissionens prognose	
				2006	2007
NY-10	-4,9	-3,6	-2,9	-3,3	-3,4
Polen	-4,7	-3,9	-2,5	-3,0	-3,0
Ungarn	-6,4	-5,4	-6,1	-6,7	-7,0
Tjekkiet	-6,6	-2,9	-2,6	-3,2	-3,4
Estland	2,4	1,5	1,6	1,4	0,8
Letland	-1,2	-0,9	0,2	-1,0	-1,0
Litauen	-1,2	-1,5	-0,5	-0,6	-0,9
Slovenien	-2,8	-2,3	-1,8	-1,9	-1,6
Slovakiet	-3,7	-3,0	-2,9	-2,7	-2,7
Malta	-10,2	-5,1	-3,3	-2,9	-3,2
Cypern	-6,3	-4,1	-2,4	-2,1	-2,0

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

Betalingsbalancens løbende poster viser stadig et stort underskud for de 10 nye lande. For **Ungarn** er underskuddet endda meget stort og på 6-7 pct. af BNP. En stor del af underskuddet kan forklares ved de stærkt **stigende investeringer**, der bygger på importvarer. Hertil kommer selvfølgelig, de stigende oliepriser, der fordyrer olieimporten.

Ledigheden

Figur 35

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Tabel 20

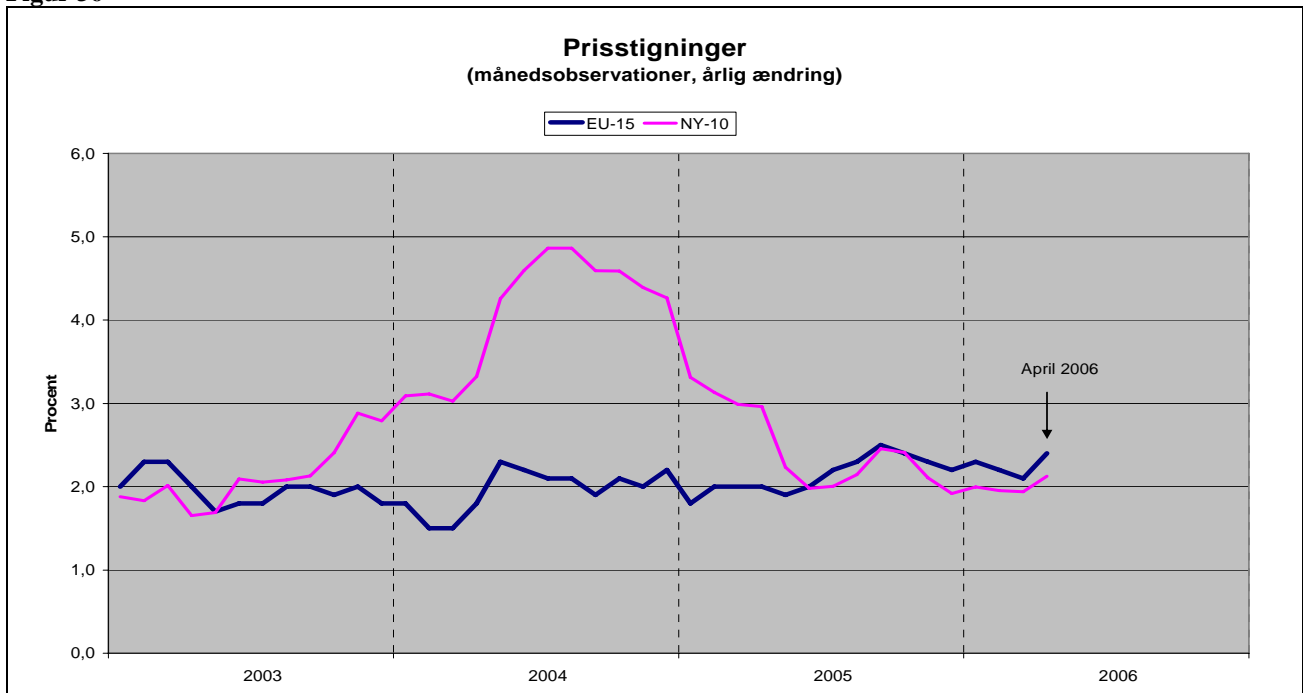
Årlige ledighedsrater (%)	Prognose				
	2003	2004	2005	2006	2007
NY-10	14,3	14,2	13,4	12,7	11,4
Polen	19,6	19,0	17,7	16,2	15,2
Ungarn	5,9	6,1	7,2	7,7	7,6
Tjekkiet	8,2	8,3	7,9	7,7	7,6
Estland	10,0	9,7	9,2	7,0	6,3
Letland	10,5	10,4	8,9	8,4	7,9
Litauen	12,5	11,4	8,3	7,1	6,5
Slovenien	6,7	6,3	6,5	6,3	6,3
Slovakiet	17,6	18,2	16,3	15,5	14,8
Malta	7,6	7,3	7,3	7,4	7,4
Cypern	4,1	4,7	5,3	5,4	5,4

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

Det kraftige fald i **ledigheden** er et af de store lyspunkter i den økonomiske udvikling i de 10 nye EU-lande. Ledighedsprocenten er snart nede på encifrede tal. Kun i **Ungarn** går det den gale vej med ledigheden, der stiger en smule.

Priserne

Figur 36

Tabel 21

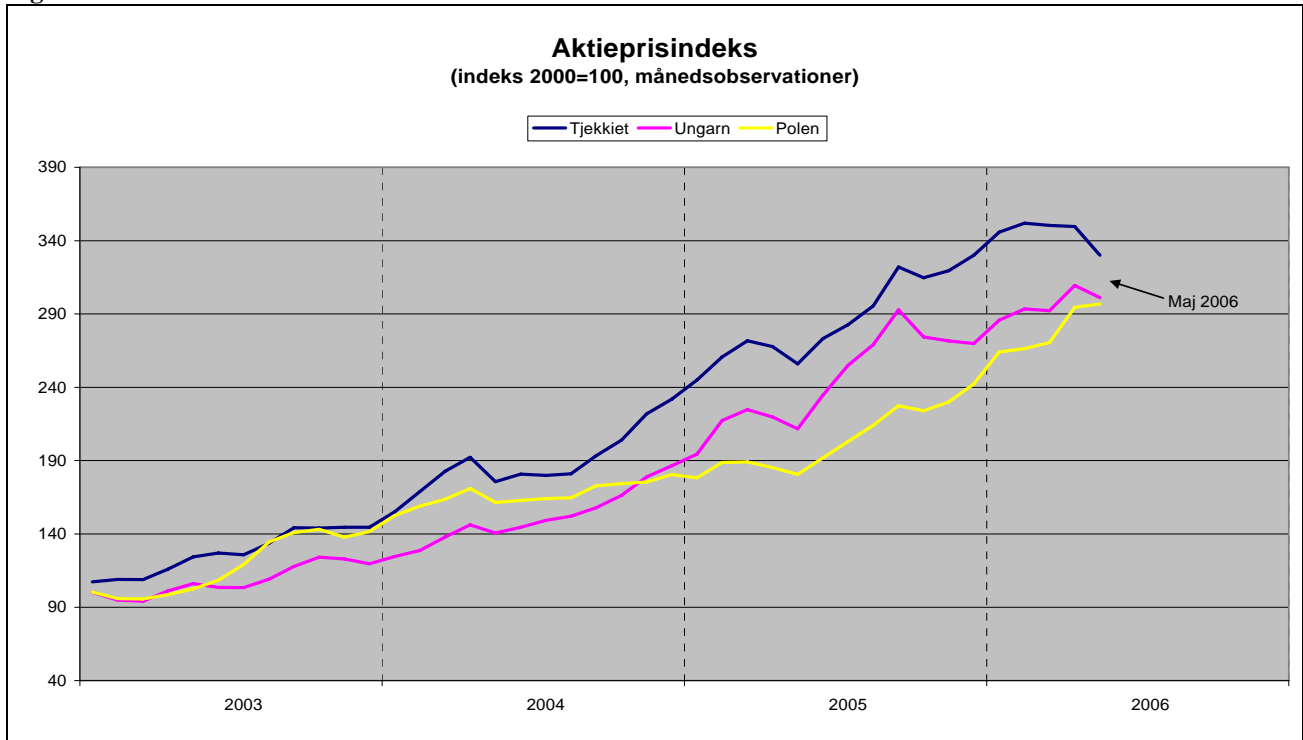
Årlige prisstigninger (HICP %)	2003			Kommissionens prognose	
	2003	2004	2005	2006	2007
EU-10	2,1	4,1	2,4	2,0	2,5
Polen	0,7	3,6	2,2	1,0	2,0
Ungarn	4,7	6,8	3,5	2,3	3,3
Tjekkiet	-0,1	2,6	1,6	2,5	2,7
Estland	1,4	2,6	1,6	3,6	2,9
Letland	2,9	6,2	6,9	6,7	5,6
Litauen	-1,1	1,2	2,7	3,5	3,3
Slovenien	5,7	3,7	2,5	2,4	2,5
Slovakiet	8,4	7,5	2,8	4,4	2,7
Malta	1,9	2,7	2,5	2,9	2,7
Cypern	4,0	3,0	2,0	2,4	2,2

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionens - Economic Forecasts, Spring 2006 og egne beregninger.

Prisstigningerne er meget moderate, også i de 10 nye EU-lande. Stigningerne er i 2006 på 2 pct. om året, og ligger altså lidt under stigningerne for de "gamle" EU-lande. I 2007 anslår Kommissionen prisstigningerne til 2½ pct.

Aktiekursudviklingen

Figur 37

Kilde: Eurostat

Aktiekurserne er også faldet noget i de nye EU-lande (Polen, Ungarn og Tjekkiet) i løbet af foråret 2006. Men faldet har været betydeligt mindre end i de "gamle" EU-lande og det betyder, at der stadig er stor fremdrift i de nye landes økonomi.